

**АҚПАРАТ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯЛАР МИНИСТРЛІГІНІҢ «МЕМЛЕКЕТТІК
ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК КӘСПОРНЫ**

ҚР АҚМ «МТҚ» РМК директорының
2016 жылғы «07» қараша
№ 01-04/211 бұйрығымен бекітілді

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ
ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІН ҚОЛДАНУ ҚАҒИДАЛАРЫ
(CERTIFICATE PRACTICE STATEMENT)**

3.0 нұсқа

Астана, 2016 г.

НҰСҚАЛАРДЫҢ БАҚЫЛАУЛАРЫ

№	Мәртебесі	Күні	Авторы	Өзгерісті сипаттау
3.0	Қолданыстағы		Досанов Г.К.	Қағидалар WebTrust халықаралық стандартының талаптарына сәйкестендірген
2.0	Қолданыстағы	13.09.2016	Досанов Г.К.	Қағидалар WebTrust халықаралық стандартының талаптарына сәйкестендірген
1.0	Күшін жойған	22.05.2015	Сейфулина А.О.	

Мазмұны

1.	Кіріспе.....	9
1.1.	Ұғымдар мен аббревиатуралар	10
1.2.	Шолу.....	11
1.3.	Құжаттың атауы мен сәйкестендіруі	11
1.4.	ҚР ҰКО АКИ қатысушылары	11
1.4.1.	ҚР ҰКО	11
1.4.2.	Тіркеу орталықтары	11
1.4.3.	ҚР ҰКО жазылушылар	12
1.4.4.	Сенім білдіруші тараптар	12
1.4.5.	Басқа қатысушылар	12
1.5.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін пайдалану	12
1.5.1.	ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланудың рұқсат етілген тәсілдері.....	12
1.5.2.	ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланудың тыйым салынған тәсілдері	12
1.6.	Қағидаларды басқару	13
1.6.1.	Құжатты әкімшілендіретін ұйым	13
1.6.2.	Байланыс тұлғасы.....	13
1.6.3.	КО қағидалар талаптарына сәйкестігін анықтайтын тұлға	13
1.6.4.	Қағидаларды саралау процедурасы	13
2.	Жариялауға және сақтауға қатысты жауапкершілік	14
2.1.	Жария ақпараттың қоймасы және қолжетімділігі	14
2.2.	Тіркеу куәліктері туралы ақпаратты жариялау.....	14
2.2.1.	ҚР ҰКО КТКТ	14
2.2.2.	ҚР ҰКО ОСП қызметі	14
2.2.3.	ҚР ҰКО ТСП қызметі	14
2.3.	Ақпаратты жариялау мерзімі	14
2.4.	Жария ақпаратқа қолжетімділікті бақылау	15
3.	Сәйкестендіру және аутентификация	16
3.1.	Атауларды беру	16
3.1.1.	ҚР ҰКО жазылушыға берілетін аттардың түрлері.....	16
3.1.2.	DN-атында жеке деректерді пайдалану қажеттілігі	16
3.1.3.	ҚР ҰКО жазылушыларының анонимділігі немесе бүркеншік аттарды пайдалану	16
3.1.4.	DN-аттарын түсіндіру қағидалары	16
3.1.5.	Бірегей DN-аттарды пайдалану.....	16
3.1.6.	Сауда маркаларын тану, аутентификация және рөлі	16
3.2.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін берген кезде көрсетілетін қызмет алушыларды тексеру (сәйкестендіру)	16
3.2.1.	Жеке кілтке ие болуды дәлелдеу тәсілі	17
3.2.2.	Үшінші тұлғаның көрсетілетін қызмет алушы мүдделерін білдіруі	17
3.2.3.	Абоненттің тексерілмеген ақпараты.....	17
3.2.4.	Өкілдіктерді тексеру	17
3.2.5.	Өзара іс-қимыл жасау өлшемшарттары	17
3.2.6.	Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлғаны - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру)	17
3.2.7.	Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)	18
3.2.8.	Көрсетілетін қызмет алушыны (бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкер) тексеру (сәйкестендіру)	18
3.2.9.	Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру).....	18
3.2.10.	Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлғаны - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру) ..	19
3.2.11.	Көрсетілетін қызмет алушыны («Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысы) тексеру (сәйкестендіру)	19
3.2.12.	Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлға - интернет-ресурстың домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)	19
3.2.13.	Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)	20

3.3.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін қайта алған кезде қызмет алушыларды тексеру (сәйкестендіру)	20
3.3.1.	Кілттерді жоспарлы ауыстырған кезде сұрау салуларды сәйкестендіру және аутентификация	20
3.3.2.	Кері қайтарғаннан кейін сертификаттағы кілттерді ауыстыруға сұрау салуларды сәйкестендіру және аутентификация	20
3.4.	Тіркеу куәліктерін кері қайтарған кезде ҚР ҰКО жазылушыны тексеру (сәйкестендіру)	20
3.4.1.	Үшінші тұлғаның көрсетілетін қызмет алушы мүдделерін білдіруі	21
3.4.2.	ҚР ҰКО жазылушыны (занды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)	21
3.4.3.	ҚР ҰКО жазылушыны (жеке тұлғалар - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру)	21
3.4.4.	ҚР ҰКО жазылушыны (бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкер) тексеру (сәйкестендіру)	21
3.4.5.	ҚР ҰКО жазылушыны (занды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)	22
3.4.6.	ҚР ҰКО жазылушыны (резидент емес заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)	22
3.4.7.	Көрсетілетін қызмет алушыны («Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысы) сәйкестендіру	22
3.4.8.	Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)	22
3.4.9.	Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)	23
4.	ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің өмірлік цикліне операциялық талаптар	24
4.1.	ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтініш беру тәртібі	24
4.1.1.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беруге өтінішті беруге құқылы тұлғалар	24
4.1.2.	Тіркеу процедурасы және онымен байланысты міндеттемелер	24
4.1.3.	ҚР ҰКО жазылушының кілтті жұбын жасау процедурасы	24
4.2.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беруге өтінішті өңдеу	24
4.2.1.	Өтінімді аутентификациялау және сәйкестендіру	24
4.2.2.	ЭЦҚ ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растау	24
4.2.3.	Көрсетілетін қызмет алушыға ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтінішін қабылдаудан бас тарту	24
4.2.4.	ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беруге өтініштерді қарастыру мерзімі	24
4.3.	ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін беру	24
4.3.1.	ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беру процесіндегі ҚР ҰКО іс-әрекеттері	24
4.3.2.	ҚР ҰКО жазылушыларын ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беру туралы хабарландыру	25
4.4.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін қабылдау	25
4.4.1.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін қабылдау	25
4.4.2.	ҚР ҰКО сенім білдіруші тараптарды ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беру туралы хабарландыру	25
4.4.3.	Куәландырушы орталықтың тіркеу куәлікті жариялауы	25
4.5.	ҚР ҰКО жазылушының кілтті жұбын және тіркеу куәлігін пайдалану	25
4.5.1.	ҚР ҰКО жазылушыларының жабық кілттерін және тіркеу куәліктерін пайдалануы	25
4.5.2.	Сенім білдіруші тараптардың ҚР ҰКО жазылушылары жабық кілттерін және тіркеу куәліктерін пайдалану	25
4.6.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін жаңарту	26
4.6.1.	Сертификатты жаңартуға негіздер	26
4.6.2.	Сертификатты жаңартуға өтінішті беруге құқықтары бар тұлғалар	26
4.6.3.	Сертификатты жаңартуға өтінішті беруге құқықтары бар тұлғалар	26
4.6.4.	Пайдаланушыны жаңартылған сертификатты беру туралы хабарландыру	26
4.6.5.	Жаңартылған сертификатты қабылдау процедурасы	26
4.6.6.	КО жаңартылған сертификатын жариялау	26
4.6.7.	ҚР ҰКО-ның сертификатты басқа объектілерге беру туралы хабарландыру	27
4.7.	Тіркеу куәлікті қайта бағындыру	27
4.7.1.	Тіркеу куәлікті қайта бағындыруға негіздер	27
4.7.2.	Жаңа ашық кілтті сұратуға құқылы тұлғалар	27
4.7.3.	Тіркеу куәлікті қайта бағындыруға сұрау салуларды өңдеу	27
4.7.4.	Ауыстырылған кілттері бар тіркеу куәлігін беру туралы абонентті хабарландыру	27
4.7.5.	Ауыстырылған кілттері бар тіркеу куәлігін қабылдау процедурасы	27
4.7.6.	Ауыстырылған кілттері бар тіркеу КО тіркеу куәліктерін жариялау	27
4.7.7.	ҚР ҰКО-ның тіркеу куәлігін басқа объектілерге беру туралы хабарландыру	27

4.8.	Тіркеу куәліктерін өзгерту.....	27
4.8.1.	Тіркеу куәлігін өзгертуге негіздер.....	27
4.8.2.	Тіркеу куәлігін өзгертуді сұрату құқығы бар тұлғалар.....	27
4.8.3.	Тіркеу куәлігін өзгертуге сұрау салуларды өңдеу.....	27
4.8.4.	Өзгертілген тіркеу куәлігін беру туралы абонентті хабарландыру	27
4.8.5.	Өзгертілген тіркеу куәлігін қабылдау процедурасы	28
4.8.6.	КО өзгертілген тіркеу куәлігін жариялау.....	28
4.8.7.	КО тіркеу куәлігін басқа объектілерге беру туралы хабарландыру	28
4.9.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару	28
4.9.1.	ҚР ҰКО жазылушыларның тіркеу куәліктерін кері қайтаруға негіздер	28
4.9.2.	ҚР ҰКО жазылушыларның тіркеу куәліктерін кері қайтаруға өтініштерді беруге құқылы тұлғалар.....	28
4.9.3.	ҚР ҰКО жазылушыларына арналған тіркеу куәлігін кері қайтару процедурасы	28
4.9.4.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтініштерді беру мерзімі	28
4.9.5.	ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтаруға өтініштерді қарастыру мерзімі	28
4.9.6.	Сенім білдіруші тараптар үшін ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтаруды тексеруге талаптар	28
4.9.7.	КТКТ шығару жиілігі.....	29
4.9.8.	КТКТ ең ұзақ кідіру	29
4.9.9.	КТКТ қолжетімділігі және ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің мәртебесі туралы ақпарат бойынша талаптар	29
4.9.10.	Кері қайтару мәртебесін онлайн режимде тексеруге талаптар	29
4.9.11.	Кері қайтару туралы қолжетімді хабарландырулардың басқа нысандары	29
4.9.12.	Жария етілген кілттер жұбын ауыстырған кезде ерекше талаптар	29
4.9.13.	Тіркеу куәлігінің жарамдылығын тоқтатуға негіздер	29
4.9.14.	Тіркеу куәлігі әрекет етуінің тоқтатылуын сұрата алатын тұлғалар	29
4.9.15.	Тіркеу куәлігі әрекет етуінің тоқтатылуына сұрау салу процедурасы	29
4.9.16.	Тіркеу куәлігінің әрекет етуін тоқтату мерзімінің шектері	29
4.10.	ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәлігінің мәртебесін тексеру қызметтері	30
4.10.1.	Пайдаланушылық қасиеттері	30
4.10.2.	Сервистердің жұмыс режимі	30
4.11.	ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігі жарамдылық мерзімінің аяқталуы	30
4.12.	Кілтті жұпты депозитке салу немесе қайта қалпына келтіру	30
4.12.1.	Кілтті жұпты депозитке салу және қайта қалпына келтіру саясаты мен тәжірибесі	30
4.12.2.	Кілтті жұпты инкапсуляциялау және қайта қалпына келтіру саясаты мен тәжірибесі	30
5.	Басқарушылық, операциялық және физикалық бақылаулар	31
5.1.	ҚР ҰКО активтерінің физикалық қауіпсіздігін бақылау	31
5.1.1.	ҚР ҰКО активтерін орналастыру орны.....	31
5.1.2.	ҚР ҰКО ақпараттық активтеріне физикалық қолжетімділік.....	31
5.1.3.	Электр қуаты және ҚР ҰКО аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындардағы микроклиматты қолдау	31
5.1.4.	Судың әсер етуіне ұшырау	32
5.1.5.	Табиғи апаттардың аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындарына әсер етуі	32
5.1.6.	Аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындарын өрттен алдын алу және қорғау	32
5.1.7.	ҚР ҰКО ақпарат тасығыштарын сақтау.....	32
5.1.8.	ҚР ҰКО ақпарат тасығыштарын және аппараттық қамтамасыз етуді кәдеге жарату	32
5.1.9.	ҚР ҰКО ақпаратын резервті көшіру.....	32
5.2.	ҚР ҰКО қызметінің жауапкершілігі және бақылау	32
5.2.1.	Жауапты рөлдерді бөлу	32
5.2.2.	Жеке тапсырмаға қажетті персоналдың саны.....	33
5.2.3.	Жауапты рөлді сәйкестендіру және аутентификациялау	33
5.2.4.	Жауапкершілікті бөлуді талап ететін ҚР ҰКО АКИ функциялары	33
5.3.	ҚР ҰКО жұмыскерлерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету	33
5.3.1.	ҚР ҰКО жұмыскерлерінің тәжірибесіне және біліктілігіне қойылатын талаптар	33
5.3.2.	МТҚ РМК жұмыскерлерін тексеру процедуралары	33
5.3.3.	МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыруға қойылатын талаптар	34
5.3.4.	МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыру мерзімділігі	34
5.3.5.	МТҚ РМК жұмыскерлерін жұмыс бабымен ауысу жиілігі мен бірізділігі	34
5.3.6.	МТҚ РМК жұмыскерлерінің санкцияланбаған іс-әрекеттер үшін жауапкершілігі.....	34

5.3.7.	Тәуелсіз тараптарға қойылатын талаптар	34
5.3.8.	ҚР ҰКО және МТҚ РМК жұмыскерлеріне мазмұны ашылатын құжаттама	34
5.4.	Оқиғалардың ҚР ҰКО АЖ-да құжаттандыру (журналдау).....	35
5.4.1.	Журналданатын оқиғалардың түрлері.....	35
5.4.2.	Бақылау хаттамаларын талдау жиілігі	35
5.4.3.	Журналдарды сақтау мерзімі	35
5.4.4.	Журналдарды қорғау.....	35
5.4.5.	Журналдарды резервті көшіру	35
5.4.6.	Журналдарды жинау жүйесі (ішкі және сыртқы).....	36
5.4.7.	Оқиғаны туындатқан субъектіні хабарландыру	36
5.4.8.	Осалдықтарды бағалау.....	36
5.5.	Жазбалардың мұрағаты	36
5.5.1.	Мұрағатталатын оқиғалардың түрлері	36
5.5.2.	Мұрағатты сақтау мерзімі	36
5.5.3.	Мұрағатты қорғау.....	36
5.5.4.	Мұрағатты резервті көшіру	36
5.5.5.	Уақытша жазба белгілерін қоюға қойылатын талаптар.....	36
5.5.6.	Мұрағаттық деректерді жинау жүйесі (ішкі және сыртқы).....	36
5.5.7.	Мұрағаттау шарттары	37
5.5.8.	Мұрағаттық ақпаратты алу және тексеру тәртібі	37
5.6.	ҚР ҰКО кілттерін шығару	37
5.7.	ҚР ҰКО кілттерін жария ету және апатты қайта қалпына келтіру	37
5.7.1.	Оқиғалар мен жария етуді өңдеу процедуралары	37
5.7.2.	Есептеу, бағдарламалық ресурстардың және/немесе деректердің бұзылуы.....	37
5.7.3.	ҚР ҰКО жабық кілтін жария ету	37
5.7.4.	Оқиғалардан кейінгі үздіксіз қызмет мүмкіндігі.....	37
5.8.	ҚР ҰКО қызметінің тоқтатылуы.....	38
6.	ҚР ҰКО техникалық қауіпсіздігін бақылау.....	39
6.1.	ҚР ҰКО және ҚР ҰКО жазылушылардың кілтті жұптарын шығару және орнату	39
6.1.1.	ҚР ҰКО кілтті жұбын жасау	39
6.1.2.	ҚР ҰКО жазылушыға жабық кілтті жеткізу	39
6.1.3.	ҚР ҰКО жазылушының ашық кілтін ҚР ҰКО АЖ-ға беру.....	39
6.1.4.	ҚР ҰКО ашық кілтін сенім білдіруші тараптарға беру	39
6.1.5.	Кілттердің өлшемдері	39
6.1.6.	Ашық кілтті құру параметрлері	39
6.1.7.	Кілтті пайдалану мақсаттары	40
6.2.	ҚР ҰКО және ҚР ҰКО жазылушылардың жабық кілттерін қорғау, сондай-ақ ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің өмірлік циклін басқару бақылаулары.....	40
6.2.1.	Криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің стандарттары мен бақылау.....	40
6.2.2.	ҚР ҰКО жабық кілтінің m-нан n-ға схемасы бойынша жауапты тараптар арасында бөлу....	40
6.2.3.	ҚР ҰКО жазылушылардың жабық кілттерін депозитке салу	40
6.2.4.	ҚР ҰКО жабық кілтін резервті көшіру.....	40
6.2.5.	ҚР ҰКО жабық кілтін мұрағаттау.....	40
6.2.6.	Криптографиялық модульдерде сақталатын ҚР ҰКО жабық кілттерінің импорты және экспорты	41
6.2.7.	ҚР ҰКО жабық кілтін криптографиялық модульде және қорғалған тасығыштардағы жазылушылардың жабық кілттерін сақтау	41
6.2.8.	ҚР ҰКО және жазылушылардың жабық кілтін іске қосу тәсілдері.....	41
6.2.9.	Жеке кілтті істен шығару тәсілі	41
6.2.10.	ҚР ҰКО және жазылушылардың жабық кілтін жою тәсілі.....	41
6.2.11.	ҚР ҰКО криптографиялық модульдерін бағалау	41
6.3.	ҚР ҰКО кілттер жұбын басқарудың басқа аспектілері.....	41
6.3.1.	Ашық кілттерді мұрағаттау	41
6.3.2.	Тіркеу куәліктерінің жарамдылық мерзімі мен кілтті жұптарды пайдалану.....	41
6.4.	Активациялық деректер.....	41
6.4.1.	Жабық кілттердің іске қосу деректерін жасау және орнату	41
6.4.2.	Іске қосу деректерін қорғау	42
6.4.3.	Іске қосу деректерімен жұмыс жасаудың өзге аспектілері	42
6.5.	Компьютерлік қауіпсіздікті бақылау	42

6.5.1.	Компьютерлік қауіпсіздіктің арнайы техникалық талаптары	42
6.5.2.	Компьютерлік қауіпсіздікті бақылау	42
6.6.	Өмірлік циклінің қауіпсіздігін басқару	42
6.6.1.	Жүйенің дамуын бақылау	42
6.6.2.	Қауіпсіздікті басқаруды бақылау	42
6.6.3.	Қауіпсіздіктің өмірлік циклін бақылау	42
6.7.	Желілер қауіпсіздігінің бақылаулары	43
6.8.	Уақытша белгілерді қою	43
7.	ҚР ҰКО және КТКТ ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІНІҢ құрылымы	44
7.1.	ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің құрылымы	44
7.1.1.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы бағыныстылығы басқаға берілген тіркеу куәлігінің құрылымы (RSA алгоритмінде)	44
7.1.2.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы бағыныстылығы басқаға берілген тіркеу куәлігінің құрылымы (MEMST алгоритмінде)	45
7.1.3.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (жеке тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)	46
7.1.4.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (жеке тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін)	47
7.1.5.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (заңды тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)	49
7.1.6.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (заңды тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін)	50
7.1.7.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (Қазынашылық-Клиент АЖ) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)	52
7.1.8.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (Қазынашылық-Клиент АЖ) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін)	54
7.1.9.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы жеке тұлға SSL тіркеу куәлігінің құрылымы	55
7.1.10.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы заңды тұлға SSL тіркеу куәлігінің құрылымы	57
7.1.11.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы кері қайтарылған RSA тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат	58
7.1.12.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы кері қайтарылған GOST тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат	59
7.1.13.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы кері қайтарылған RSA (Delta CRL) тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат	59
7.1.14.	Саясаттың маңызды кеңею семантикасын өңдеу	60
7.1.15.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы кері қайтарылған GOST (Delta CRL) тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат	60
7.1.16.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы OCSP RSA тіркеу куәлігінің құрылымы	60
7.1.17.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы OCSP GOST тіркеу куәлігінің құрылымы	61
7.1.18.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы TSP RSA тіркеу куәлігінің құрылымы	63
7.1.19.	Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы TSP GOST тіркеу куәлігінің құрылымы	64
7.1.20.	Саясат мамандандырушыларының синтаксисі мен семантикасы	65
7.2.	OCSP Профилі	65
7.2.1.	Нұсқа нөмірі	65
7.2.2.	OCSP кеңеюлері	65
8.	Сәйкестік аудиті	66
8.1.	Тексерулерді өткізу мерзімділігі мен негіздері	66
8.2.	Аудиторлар мен олардың біліктілігі	66
8.3.	ҚР ҰКО мен аудиторлық ұйымдар арасындағы қарым-қатынастар	66
8.4.	Аудиттің тапсырмалары	66
8.5.	Ақаулықтар мен бұзушылықтарды айқындаған кезде қолданылатын шаралар	67
8.6.	Нәтижелер туралы хабарлама	67

9.	Құқықтық және бизнес-сұрақтар	68
9.1.	Қызметтерді төлеу	68
9.1.1.	Тіркеу куәлігін беру немесе жаңарту үшін төлем	68
9.1.2.	Тіркеу куәлігіне қолжетімділік үшін төлем	68
9.1.3.	Тіркеу куәлігінің мәртебесі ақпаратына қолжетімділік үшін төлем.....	68
9.1.4.	Басқа қызметтерге төлем	68
9.1.5.	Шығындарды төлеу саясаты	68
9.2.	Қаржы жауапкершілігі	68
9.2.1.	Сақтандыру	68
9.2.2.	Өзге қаржы жауапкершілігі.....	68
9.2.3.	Түпкі объектілерге арналған сақтандыру және кепілдендіру әрекет ету саласы	68
9.3.	ҚР ҰКО ақпаратының құпиялылығы	68
9.3.1.	ҚР ҰКО құпия ақпараты.....	68
9.3.2.	Құпия ақпараттың шектерінен тыс ақпарат	68
9.3.3.	ҚР ҰКО құпия ақпаратын қорғау бойынша жауапкершілік	68
9.4.	ҚР ҰКО жазылушылар жеке деректерінің құпиялылығы	68
9.4.1.	ҚР ҰКО жазылушылар жеке деректерінің ҚР ҰКО құпиялылығын қамтамасыз ету	68
9.4.2.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректері ретінде қарастырылатын ақпарат	69
9.4.3.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректері ретінде қарастырылмайтын ақпарат	69
9.4.4.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін қорғау үшін жауапкершілік.....	69
9.4.5.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін пайдалануға келісім	69
9.4.6.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін құқық қорғау және сот органдарына ашу	69
9.4.7.	ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін ашыға басқа негіздер	69
9.5.	Зияткерлік меншікке құқықтар	69
9.6.	Міндеттер	69
9.6.1.	ҚР ҰКО міндеттері.....	69
9.6.2.	ТО міндеттері.....	70
9.6.3.	Абоненттің міндеттері	70
9.6.4.	Сенім білдіруші тараптардың міндеттері.....	70
9.6.5.	Басқа қатысушылардың міндеттері	70
9.7.	Кепілдіктерді кері қайтару	70
9.8.	Жауапкершіліктің шектеулері.....	70
9.9.	Кепілдіктер.....	70
9.9.1.	ҚР ҰКО кепілдіктері.....	70
9.9.2.	Мемлекеттік корпорация кепілдіктері.....	70
9.9.3.	ҚР ҰКО жазылушыларының кепілдіктері мен міндеттемелері	70
9.9.4.	Сенім білдіруші тараптарды кепілдіктері	70
9.10.	Әрекет ету мерзімі мен әрекет етуді тоқтату тәртібі	71
9.10.1.	Күшіне енуі	71
9.10.2.	Әрекет етуді тоқтату	71
9.10.3.	Әрекет етуді тоқтатудың құқықтық салдары.....	71
9.11.	Жеке хабарламалар мен қатысушылармен өзара іс-қимыл жасау	71
9.12.	Түзетулер.....	71
9.12.1.	Түзетулерді енгізу	71
9.12.2.	Хабарландыру механизмі мен мерзімі	71
9.12.3.	Объектілік сәйкестендіргіштер өзгертілуі тиіс негіздер.....	71
9.13.	Дауларды шешу тәртібі.....	71
9.14.	ҚОЛДАНЫСТАҒЫ ЗАҢНАМА	71
9.15.	Қолданыстағы заңнамаға сәйкестігі	72
9.16.	Өзге қаулылар	72
9.16.1.	Келісімнің толықтығы	72
9.16.2.	Құқықтарды беру.....	72
9.16.3.	Бөлінетіндігі.....	72
9.16.4.	Құқықтық қолданылуы (адвокаттық өтем төлеу және құқықтардан бас тарту).....	72
9.16.5.	Форс-мажор	72
9.17.	Басқа ережелер	72

1. КІРІСПЕ

Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы тіркеу куәліктерін жеке және заңды тұлғаларға ұсыну мақсатында құрылды.

Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы Қазақстан Республикасының мына заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерге, ішкі және жария құжаттарға сәйкес қызметін жүзеге асырады:

- 1) «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы;
  - 2) «Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы» 2003 жылғы 7 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңы;
  - 3) «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңы;
  - 4) «Қазақстан Республикасының негізгі қуәландырушы орталығының, мемлекеттік органдарының қуәландырушы орталығының және Қазақстан Республикасының ұлттық қуәландырушы орталығының тіркеу куәліктерін беру, сақтау, кері қайтарып алу және электрондық цифрлық қолтаңбаның ашық кілтінің тиесілілігі мен жарамдылығын растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрі міндетін атқарушысының 2015 жылғы 26 маусымдағы № 727 бұйрығы;
  - 5) «Қазақстан Республикасының ұлттық қуәландырушы орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 24 сәуірдегі № 491 бұйрығы (бұдан әрі – Стандарт);
  - 6) «Қазақстан Республикасының ұлттық қуәландырушы орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет регламентін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 25 мамырдағы № 601 бұйрығы;
  - 7) «Электрондық цифрлық қолтаңбаның төлнұсқалығын тексеру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 9 желтоқсандағы № 1187 бұйрығы;
  - 8) «Қуәландырушы орталықтың үлгілік ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 9 желтоқсандағы № 1184 бұйрығы;
  - 9) ҚР СТ 1073-2007. Ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары. Жалпы талаптар;
  - 10) IETF халықаралық стандарттар сериясының RFC 3647 Certificate Policy and Certification Practices Framework ұсынылатын стандарты (бұдан әрі - RFC 3647);
  - 11) ITU-T X.500 ұсынылатын стандарттар сериясы;
  - 12) RFC 5280 Certificate and Certificate Revocation List Profile ұсынылатын стандарт (бұдан әрі - RFC 5280);
  - 13) Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінің «Мемлекеттік техникалық қызмет» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының және Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің «Халыққа қызмет көрсету орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнымен «Қазақстан Республикасының ұлттық қуәландырушы орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік қызметті көрсету бойынша өзара іс-қимыл жасау регламенті;
  - 14) ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін қолдану саясаты (Certificate policy).
- Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы тіркеу куәліктерін мына үлгілер бойынша береді:
- жеке тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі – бірінші басшы (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі – қол қою құқығы бар жұмыскер (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі – кадрал бөлімінің жұмыскері (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі – қаржы құжаттарына қол қою құқығы бар жұмыскер (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі – ұйымның жұмыскері (қол қою және аутентификация үшін);
  - заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі - Қазынашылық – Клиент ақпараттық жүйесінің қатысушысы (қол қою және аутентификация үшін);
  - жеке тұлғаларға арналған SSL тіркеу куәліктері;
  - заңды тұлғаларға арналған SSL тіркеу куәліктері.

1.1. ҰҒЫМДАР МЕН АББРЕВИАТУРАЛАР

Осы Қағидаларда мына ұғымдар пайдаланылады:

№	Термин	Анықтамасы
1.	Активтер	ҚР ҰКО жұмысының үздіксіздігіне бағытталған МТҚ РМК ресурстары
2.	Ішкі бақылау ортасы	ҚР ҰКО процестер бақылауларының жиынтығы
3.	ҚР ҰКО жұмыстарының журналы	ҚР ҰКО АЖ оқиғалары туралы жазбалары бар хронологиялық тәртіппен файл
4.	ЭЦҚ жабық кілті	Тіркеу куәлігінің иесіне белгілі және ЭЦҚ құралдарын пайдалана отырып, электрондық цифрлық қолтаңбаны жасауға арналған электрондық цифрлық нышандар дәйектілігі
5.	Өтініш беруші	Тіркеу куәлігін тіркеуден немесе тіркеу куәлігін жарамсыз (жойылған) деп танылған сәтіне дейін тіркеу куәлігін беруге немесе кері қайтаруға (жоюға) құжаттарды берген жеке немесе заңды тұлға (филиал/өкілдік)
6.	ҚР ҰКО интернет-ресурсы	ҚР ҰКО интернет-ресурсы www.pki.gov.kz
7.	Кілтті жұп	Екі кілттен тұратын жиынтық: жабық (күпия) кілт және ашық кілт
8.	ЭЦҚ ашық кілті	Кез келген тұлғаның қолы жететін және электрондық құжаттағы электрондық цифрлық қолтаңбаның түпнұсқалығын растауға арналған электрондық цифрлық нышандар дәйектілігі
9.	Тіркеу куәлігі	ЭЦҚ-ның Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерімен белгіленген талаптарына сәйкестігін растау үшін куәландырушы орталық беретін қағаз тасығыштағы құжат немесе электрондық құжат
10.	Мемлекеттік корпорация	«Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Осы Қағидаларда мына аббревиатуралар пайдаланылады:

№	Аббревиатура	Анықтамасы
1.	TSP	(Time Stamp Protocol – уақыт мөртабанының хаттамасы) Электрондық құжаттың белгілі уақыт сәтіне болу фактісінің дәлелін құруға мүмкіндік беретін криптографиялық хаттама
2.	WebTrust	«Куәландырушы орталықтарға арналған сенімділік саласындағы қағидаттар мен критерийлер» халықаралық стандарты, версия 2.0 («Trust Service Principles and Criteria for Certification Authorities Version 2.0»)
3.	АКИ	(Ашық кілттер инфрақұрылымы) Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес тіркеу куәліктерін басқаруға бағытталған ақпараттық жүйелер, ұйымдастырушылық және техникалық іс-шаралар кешені
4.	ҚР НКО	(Қазақстан Республикасының негізгі куәландырушы орталығы) Куәландырушы орталықтардың электрондық цифрлық қолтаңбасының ашық кілттерінің тиесілілігін және жарамдылығын растауды жүзеге асыратын куәландырушы орталық
5.	ҚР АҚМ	Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігі
6.	ҚР ҰКО	(Қазақстан Республикасының ұлттық куәландырушы орталығы) «Электрондық үкіметтің», мемлекеттік және мемлекеттік емес ақпараттық жүйелердің қатысушыларына қызмет көрсететін куәландырушы орталығы
7.	МТҚ РМК	(«Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің «Мемлекеттік техникалық қызмет» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны)
8.	КТКТ	(Кері қайтарып алынған тіркеу куәліктерінің тізімі) КТКТ шығару сәтіне керә қайтарылған ҚР НКО жазылушалардың барлық тіркеу куәліктерінің тізімі
9.	ЭЦҚ	(Электрондық Цифрлық Қолтаңба) Электрондық цифрлық қолтаңба құралдарымен жасалған және электрондық құжаттың дұрыстығын, оның тиесілілігі және мазмұнының өзгермейтіндігін растайтын электрондық цифрлық нышандар терілі.

10.	АЖ	Ақпараттық жүйе
11.	OSCP	(Online Certificate Status Protocol) Сертификаттардың жағдайын тексеру хаттамасы

1.2. ШОЛУ

Осы Қағидалар ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қолдану (Certificate practice statement) (бұдан әрі — Қағидалар) ҚР ҰКО және ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерінің өмірлік циклімен байланысты қызметтерге қатысты ҚР ҰКО-ның қызметін анықтайды және ҚР ҰКО шығарған ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланатын ҚР ҰКО АКИ барлық қатысушыларына қолданылады.

Осы Қағидалар мына ұсынылатын стандарттарға сәйкес құрылды:

- Куәландырушы орталықтарға арналған WebTrust халықаралық стандарттың принциптері мен өлшемшарттары, 2.0 нұсқа (Trust Services Principle and Criteria for Certification Authorities, version 2.0);
- басшылықтың RFC 3647 «Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate Policy and Certification Practices Framework» халықаралық стандартқа сәйкес ашық кілттер инфрақұрылымының тіркеу куәліктерін қолдану бойынша тіркеу куәліктерін және нұсқаулықтарды қолдану саясаттарын әзірлеу бойынша ұсынымдарын.

Осы Қағидалар жоғарыда көрсетілген стандарттарға сәйкес қызметтерді ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктеріне қатысты қызметтерді ұсыну тәжірибесін, сондай-ақ ҚР ҰКО АКИ қорғау үшін қолданылатын қауіпсіздік бақылауларын сипаттайды. Қағидалар құрылымының сәйкестігін сақтау мақсатында WebTrust халықаралық стандарттың принциптері мен өлшемшарттары және ҚР ҰКО АКИ тәжірибелеріне қолданылмайтын RFC 3647 ұсыныстар «қолдану мүмкін емес» немесе «айтылмаған» белгісі бар.

Осы Қағидалар ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін қолдану саясатында (Certificate policy) белгіленген талаптарға сәйкес ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктеріне қатысты қолданылатын ҚР ҰКО қызметін сипаттайды. ҚР ҰКО қызметі Қағидаларды жариялау сәтіне өзекті мына стандарттардың талаптарына сәйкес келеді:

- куәландырушы орталықтарға арналған WebTrust халықаралық стандарттың принциптері мен өлшемшарттары, 2.0 нұсқа (Trust Services Principle and Criteria for Certification Authorities, version 2.0);
- жария тіркеу куәліктерін шығаруға және басқаруға қойылатын базалық талаптар, 1.1.9 нұсқа, (Baseline Requirements for the Issuance and Management of Publicly-Trusted Certificates, version 1.1.9).

1.3. ҚҰЖАТТЫҢ АТАУЫ МЕН СӘЙКЕСТЕНДІРУІ

Осы құжаттың атауы: Қазақстан Республикасының ұлттық куәландырушы орталығы жазылушыларының тіркеу куәліктерін қолдану қағидалары.

Құжаттың нұсқасы: 3.0.

МТҚ РМК директорының 2016 жылғы 07.11 № 01-04/270 бұйрығымен қоланысқа енгізілді.

Осы Қағидалардың қолданыстағы нұсқасы ҚР ҰКО интернет-ресурсында жарияланады.

1.4. ҚР ҰКО АКИ ҚАТЫСУШЫЛАРЫ

1.4.1. ҚР ҰКО

ҚР ҰКО осы Қағидалардың 1.5-тармағындағы ережелерге сәйкес пайдалануға арналған тіркеу куәліктерін беретін куәландырушы орталық болып табылады. ҚР ҰКО АКИ өзге куәландырушы орталықтарға жол берілмейді.

ҚР ҰКО тікелей АКИ-мен байланысты қызметін жүзеге асырады, атап айтқанда:

- тіркеу куәліктерін беруге және кері қайтаруға сұрау салуларды алу және өңдеу;
- ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беру және кері қайтару;
- КТКТ мен аралық тізімдерді жариялау және қолдау;
- OSCP сервисінде сұрау салуларды өңдеу;
- TSP уақыт белігісі мөртабанын қою.

1.4.2. Тіркеу орталықтары

ҚР ҰКО АКИ-де тіркеу куәліктерінің функциясын Мемлекеттік корпорация филиалдары мен МТҚ РМК құрылымдық бөлімшесі орындайды. Мемлекеттік корпорация мен МТҚ РМК өзара іс-қимыл жасау «ҚР

ҰКО тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік қызметті көрсету бойынша МТҚ РМК мен Мемлекеттік корпорация өзара іс-қимыл жасау регламенті негізінде жүзеге асырылады.

Тіркеу орталығының функциялары:

- 1) Мемлекеттік корпорация операторы мыналарды жүзеге асырады:
  - көрсетілетін қызмет алушының жеке басын тексеру (сәйкестендіру) және ұсынылған құжаттарды тексеру;
  - көрсетілетін қызмет алушының электрондық сұрау салуды көрсетілетін қызмет алушының жеке басын сәтті тексерген (сәйкестендірген) және ол ұсынған құжаттардың сәйкестігі, сондай-ақ электрондық сұрау салуды ҚР ҰКО АЖ-ға жіберген жағдайда оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растау;
  - тіркеу куәліктерін ақпараттың электрондық тасығышты (чип) қамтитын көрсетілетін қызмет алушының жеке куәлігіне жазу;
  - көрсетілетін қызмет алушыға құжаттарды қабылдау туралы қолхатты беру;
  - ҚР ҰКО жазылушының жеке куәлігінен тіркеу куәліктерді кері қайтару;
  - жеке куәлігін кері қайтару үшін электрондық сұрау салу нысанын толтыру және электрондық сұрау салуды оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растайды, сондай-ақ оны ҚР ҰКО АЖ-ға жіберу.
- 2) МТҚ РМК жауапты жұмыскері мыналарды жүзеге асырады:
  - көрсетілетін қызмет алушының жеке басын тексеру (сәйкестендіру) және ұсынылған құжаттарды тексеру;
  - көрсетілетін қызмет алушының электрондық сұрау салуды көрсетілетін қызмет алушының жеке басын сәтті тексерген (сәйкестендірген) және ол ұсынған құжаттардың сәйкестігі, сондай-ақ электрондық сұрау салуды ҚР ҰКО АЖ-ға жіберген жағдайда оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растау;
  - жеке куәлігін кері қайтару үшін электрондық сұрау салу нысанын толтыру және электрондық сұрау салуды оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растайды, сондай-ақ оны ҚР ҰКО АЖ-ға жіберу.

1.4.3. ҚР ҰКО жазылушылар

ҚР ҰКО жазылушылары — ҚР ҰКО тіркеу куәлігінің иесі, атына тіркеу куәлігі берілген тіркеу куәлікте көрсетілген ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтке заңды иелік ететін жеке немесе заңды тұлға.

1.4.4. Сенім білдіруші тараптар

Сенім білдіруші тарап — ҚР ҰКО шығарған тіркеу куәлігінде негізделе отырып, іс-әрекеттерді жасайтын субъект. Тәуелді тарап ҚР ҰКО жазылушы бола алады.

1.4.5. Басқа қатысушылар

Қолдану мүмкін емес.

1.5. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН ПАЙДАЛАНУ

1.5.1. ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланудың рұқсат етілген тәсілдері

ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктері мына мақсаттарда қолданыла алады:

- 1) электрондық құжаттарға электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қою;
- 2) электрондық цифрлық қолтаңбаны тексеру;
- 3) ҚР ҰКО жазылушылардың Қазақстан Республикасының мемлекеттік және мемлекеттік емес АЖ аутентификациялау;
- 4) пайдаланушы мен интернет-ресурс (SSL) арасындағы ақпаратты тарату арнасын қорғау.

1.5.2. ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланудың тыйым салынған тәсілдері

ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерін пайдаланудың тәсілдері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, сондай-ақ осы Саясаттың талаптарына қайшы келмеуі тиіс.

ҚР ҰКО және АЖ жазылушыларына ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін мына жағдайларда пайдалануға тыйым салынған:

- 1) ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің жарамдылық мерзімі аяқталғаннан кейін;
- 2) ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігін кері қайтарған жағдайда;
- 3) ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігімен куәландырылған жабық кілтті жария болғанына күдікті жағдайда;

- 4) ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігімен куәландырылған жабық кілтті жария болғаны айқындалған жағдайда;
- 5) ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерін пайдаланудың рұқсат етілген тәсілдерге қатысты емес жағдайларда.

1.6. ҚАҒИДАЛАРДЫ БАСҚАРУ

1.6.1. Құжатты әкімшілендіретін ұйым

Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің «Мемлекеттік техникалық қызмет» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны
заңды мекенжай: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Жирентаев көшесі 1/1;
нақты мекенжай: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Күйші Дина көшесі 16.

1.6.2. Байланыс тұлғасы

«МТҚ» РМК Инфрақұрылымдық шешімдер департаменті Ашық кілттер инфрақұрылымы ұлттық куәландырушы орталығы секторы қызметінің бас маманы - F.K. Досанов, тел. 55-99-99 (ішкі 391), email – info@pki.gov.kz

1.6.3. КО қағидалар талаптарына сәйкестігін анықтайтын тұлға

«МТҚ» РМК директордың орынбасары - Зекен Ауданбайұлы Исмаилов, тел. 55-99-99, email – info@sts.kz

«МТҚ» РМК директордың орынбасары осы Қағидалардың ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін пайдалану саясатына сәйкестігін растау үшін жауапты болады.

«МТҚ» РМК директордың орынбасары осы Қағидаларға қоса берілген ашық кілттер инфрақұрылымына қойылатын жалпы талаптарды айқындау үшін жауапты болады.

1.6.4. Қағидаларды саралау процедурасы

Осы Қағидаларды әзірлеу, қолдау және жаңарту МТҚ РМК жүзеге асырылады.

Деректемелер:

- заңды мекенжай: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Жирентаев көшесі 1/1;
- нақты мекенжай: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Күйші Дина көшесі 16.
- МТҚ РМК электрондық мекенжайы: info@pki.gov.kz;
- телефон 55 99 99.

15) Осы Қағидаларға өзгерістер мен толықтырулар оларды ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін қолдану саясатна сәйкестігіне тексергеннен кейін енгізіледі. Қағидаларға өзгерістер немесе толықтырулар бойынша ұсыныстар ҚР ҰКО жауапты жұмыскерлері енгізеді және МТҚ РМК директорының немесе уәкілетті орынбасарымен бұйрығымен бекітіледі.

Бекітілген өзгертілген немесе толықтырылған Қағидалар Қағидалардың толық мәтінін қамтитын жеке құжат немесе Қағидалар нұсқасы бірізді артатын нөмірінің көрсетілуімен өзгерістерді енгізу және өзгерістердің өздері туралы хабарландыру түріндегі ҚР ҰКО интернет-ресурсында жарияланады. Қағидалардың барлық ескірген нұсқалары сондай-ақ ҚР ҰКО интернет-ресурсында жарияланған болып қалады. Қағидалардың барлық ескірген нұсқалары күндер диапазоны, Қағидалар нұсқасы нақты күшінің көрсетілуімен және Қағидалардың қолданыстағы нұсқасына сілтемесі бар белгі беріледі.

2. ЖАРИЯЛАУҒА ЖӘНЕ САҚТАУҒА ҚАТЫСТЫ ЖАУАПКЕРШІЛІК

2.1. ЖАРИЯ АҚПАРАТТЫҢ ҚОЙМАСЫ ЖӘНЕ ҚОЛЖЕТІМДІЛІГІ

ҚР ҰКО мына материалдардың ҚР ҰКО интернет-ресурсында тәулігіне 24 сағат, аптасына 7 күн жария қолжетімділікті қамтамасыз етеді:

- http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer мекенжайы бойынша қолжетімді RSA алгоритмі бойынша ҚР ҰКО негізгі тіркеу куәлігін;
- http://pki.gov.kz/cert/pki_gost.cer мекенжайы бойынша қолжетімді MEMCT алгоритмі бойынша ҚР ҰКО негізгі тіркеу куәлігін;
- http://root.gov.kz/cert/root_rsa.cer мекенжайы бойынша қолжетімді RSA алгоритмі бойынша ҚР НКО негізгі тіркеу куәлігін;
- http://root.gov.kz/cert/root_gost.cer мекенжайы бойынша қолжетімді MEMCT алгоритмі бойынша ҚР НКО негізгі тіркеу куәлігін;
- ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін қолдану саясатын;
- Осы Қағидаларды;
- Пайдаланушы келісімін;
- <http://crl.pki.gov.kz/> и <http://crl1.pki.gov.kz/> сайттарынан жүктеуге қолжетімді КТКТ;
- <http://crl.pki.gov.kz/> и <http://crl1.pki.gov.kz/> сайттарынан жүктеуге қолжетімді КТКТ дельтасы;
- <http://ocsp.pki.gov.kz> мекенжайы бойынша қолжетімді OCSP қызметтері;
- <http://tsp.pki.gov.kz> мекенжайы бойынша қолжетімді TSP қызметі.

КТКТ әрекет ету мерзімі өткеннен кейін, КТКТ тіркеу куәліктері тізілімінде сақтау мерзімі бес жыл құрайды, бұл ретте кері қайтарылған тіркеу куәліктері тіркеу куәлігі әрекет ету мерзімінің өту күніне дейін КТКТ-да орналасады.

2.2. ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТТЫ ЖАРИЯЛАУ

2.2.1. ҚР ҰКО КТКТ

ҚР ҰКО КТКТ электрондық түрде және RFC 5280 ұсынымдарымен және осы Қағидалармен анықталған форматта ұсынылады. ҚР ҰКО КТКТ-ның мына түрлерін жариялайды:

- 1) Мына мекенжайлар бойынша қолжетімді RSA алгоритміндегі тіркеу куәліктеріне арналған КТКТ:
  - <http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl> — RSA тіркеу куәліктеріне арналған КТКТ;
  - <http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl> — RSA тіркеу куәліктеріне арналған резервті КТКТ;
  - http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl — RSA тіркеу куәліктеріне арналған КТКТ дельтасы;
  - http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl — RSA тіркеу куәліктеріне арналған резервті КТКТ дельтасы.
- 2) Мына мекенжайлар бойынша қолжетімді MEMCT алгоритміндегі тіркеу куәліктерін арналған КТКТ:
  - <http://crl.pki.gov.kz/gost.crl> — MEMCT тіркеу куәліктеріне арналған КТКТ;
  - <http://crl1.pki.gov.kz/gost.crl> — MEMCT тіркеу куәліктеріне арналған резервті КТКТ;
  - http://crl.pki.gov.kz/d_gost.crl — MEMCT тіркеу куәліктеріне арналған КТКТ дельтасы;
  - http://crl1.pki.gov.kz/d_gost.crl — MEMCT тіркеу куәліктеріне арналған резервті КТКТ дельтасы.

2.2.2. ҚР ҰКО OCSP қызметі

Сондай-ақ ҚР ҰКО <http://ocsp.pki.gov.kz> мекенжайы бойынша қолжетімді OCSP қызметі арқылы ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің мәртебесін жасырын тексеру қызметін ұсынады.

2.2.3. ҚР ҰКО TSP қызметі

ҚР ҰКО <http://tsp.pki.gov.kz> мекенжайы бойынша қолжетімді TSP қызметі арқылы ҚР ҰКО жазылушыларына «Уақыт мөртабаны» жасырын жеткізу қызметін ұсынады.

2.3. АҚПАРАТТЫ ЖАРИЯЛАУ МЕРЗІМІ

КТКТ тәулігіне бір рет жарияланады. КТКТ жарамдылық мерзімі 25 сағатты құрайды.

ҚР ҰКО сондай-ақ соңғы негізгі КТКТ шығарған сәтінен бастап кері қайтарылған тіркеу куәліктердің тізбесін қамтитын бөлек КТКТ дельтасы түріндегі КТКТ жаңартуларын жариялайды. КТКТ дельтасы әр сағат сайын қалыптастырылады және келесі КТКТ дельтасы шыққанға дейін әрекет етеді, бірақ жариялағаннан сәтінен бастап 2 сағаттан артық емес.

2.4. ЖАРИЯ АҚПАРАТҚА ҚОЛЖЕТІМДІЛІКТІ БАҚЫЛАУ

ҚР ҰКО ақпараттық және физикалық қауіпсіздік шаралары КТКТ және ҚР ҰКО АЖ қамтитын ақпаратты санкцияланбаған енгізудің, өзгертудің немесе жоюдың алдын алу мақсатында іске асырылды.

3. СӘЙКЕСТЕНДІРУ ЖӘНЕ АУТЕНТИФИКАЦИЯ

3.1. АТАУЛАРДЫ БЕРУ

3.1.1. ҚР ҰКО жазылушыға берілетін аттардың түрлері

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігі осы Қағидалардың 7.1.3. -7.1.10.-тармақтарында көрсетілген «Subject» өрісінде ITU-T X.500 ұсынылатын стандарттар сериясынан X.501 «Information technology - Open Systems Interconnection - The Directory: Models» стандартымен ұсынылатын форматындағы DN-атындағы бірегей аттарды қамтиды.

3.1.2. DN-атында жеке деректерді пайдалану қажеттілігі

ҚР ҰКО ҚР ҰКО жазылушыны және ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігін қолдану саласын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін DN-атындағы жеке деректерді қамтитын ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерін береді.

3.1.3. ҚР ҰКО жазылушыларының анонимділігі немесе бүркеншік аттарды пайдалану

Жазылушыларының анонимділігі немесе бүркеншік аттарды пайдалануға жол берілмейді.

3.1.4. DN-аттарын түсіндіру қағидалары

Бірегей DN-аттар ITU-T X.500 ұсынылатын стандарттар сериясынан X.509 стандартының ерекшелігіне сәйкес ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің сәйкес профилінде көрсетілген барлық элементтерді қамту керек. ҚР ҰКО «Subject» өрісін көрсетілетін қызмет алушыны ұсынған сәйкестендіргіш деректер негізінде жеке тұлғалардың мемлекеттік деректер қорынан және заңды тұлғалардың мемлекеттік деректер қорынан алған ҚР ҰКО жазылушының жеке деректерімен толтырады.

3.1.5. Бірегей DN-аттарды пайдалану

ҚР ҰКО әр бірегей жазылушыға «Subject» өрісінде осы Қағидалардың 7.1.3-7.1.10.-тармақтарында көрсетілген ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің бірегей аты сәйкес болуы тиіс.

3.1.6. Сауда маркаларын тану, аутентификация және рөлі

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің «Subject» және «Issuer» ерекше өрістерінде заңды тұлғалардың тек қана ресми тіркелген атауларды пайдалануға болады. ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің «Subject» және «Issuer» ерекше өрістерінде сауда маркаларының пайдалануға жол бермейді.

ҚР ҰКО жазылушыларының «Subject» ерекше өрісінде заңды тұлғалардың атауында сауда маркаларын пайдалану Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

3.2. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН БЕРГЕН КЕЗДЕ КӨРСЕТІЛЕТІН ҚЫЗМЕТ АЛУШЫЛАРДЫ ТЕКСЕРУ (СӘЙКЕСТЕНДІРУ)

ЭЦҚ ТО ашық кілтінің тиесілігі мен нақтылығын растау ҚР ҰКО АЖ арқылы ресімделген ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтініштің негізінде жүргізіледі және мына кезеңдерден тұрады:

1) тіркеу куәліктерін алуға өтінімді көрсетілетін қызмет алушының есептеу техникасының құралдарына берген кезде:

- ҚР ҰКО АЖ «Жеке тұлғалар» мемлекеттік деректер қорында және (немесе) «Заңды тұлғалар» мемлекеттік деректер қорында (бұдан әрі – ЖТ/ЗТ МДҚ) көрсетілетін қызмет алушы туралы деректер болған жағдайда 5 минут ішінде электрондық өтінімді тіркейді және заңды тұлғаның бірінші басшысының немесе оның міндеттерін атқаратын тұлғаның (заңды тұлғаның қызметкерлері үшін) электрондық цифрлық қолтаңбамен куәландыру арқылы растағаннан кейін көрсетілетін қызмет алушыға тіркеу куәліктерін беруге өтінішті оны алдағы ТО-да ұсыну үшін жолдайды;
- ТО жауапты атқарушысы 20 минут ішінде өтінішті қабылдауды, өтініш беруші жеке басын (сәйкестендіруін) және өтінішінің тексеруін жүзеге асырады;
- өтініш беруші жеке басын (сәйкестендіруін) сәтті тексерген және ұсынылған өтініштің сәйкестігі жағдайда ТО жауапты атқарушысы 15 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушының электрондық өтінішін өзінің ЭЦҚ куәландыру, оны ҚР ҰКО АЖ-ға жіберу арқылы растауды қамтамасыз етеді;
- АЖ ТО жауапты атқарушысының ЭЦҚ-мен куәландырылған көрсетілетін қызмет алушының электрондық өтінімін сәтті тексерген жағдайда, ҚР ҰКО 7 сағат ішінде көрсетілетін қызмет алушының электрондық почта мекенжайына тіркеу куәліктерінің сәтті шығаруы туралы хабарландыруды оларды орнатуға арналған сілтемесімен жолдайды.

2) тіркеу куәліктерін ақпараттың электрондық тасығышты (чип) (бұдан әрі – жеке куәлік) қамтитын жеке куәлікке және (немесе) ақпаратты криптографиялық қорғау құралдарын қамтитын sim-картаға (бұдан әрі - sim-карта) көрсетілетін қызмет алушының жеке куәлігіне алуға өтінім берген кезде:

- ТО жауапты атқарушысы көрсетілетін қызмет алушыдан оның жеке куәлігін және (немесе) sim-картаны алған сәтінен бастап 1 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушының тексеруін (сәйкестендіруін) жүзеге асырады;
- көрсетілетін қызмет алушының жеке басын сәтті тексерген (сәйкестендірген) жағдайда, ТО жауапты атқарушысы 5 минут ішінде тиісті мемлекеттік қызметті таңдайды, жеке кабинетке кіруді жүргізеді, тіркеу куәліктерін алуға электрондық өтінімнің нысандарын толтырады және оны ЖТ/ЗТ МДҚ-ға «электрондық үкімет» шлюзі арқылы жолдайды;
- ЖТ/ЗТ МДҚ-да көрсетілетін қызмет алушы туралы деректер болған жағдайда, ТО жауапты атқарушысы 2 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушы туралы деректердің болуы туралы хабарламаны алады және электрондық өтінім нысандарының бұдан кейінгі жалғастыруын қамтамасыз етеді;
- ТО жауапты атқарушысы 1 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушыға пин-кодты енгізу үшін оның жеке куәлігін және (немесе) sim-картаны ұсынады;
- ТО жауапты атқарушысы 2 минут ішінде электрондық өтінімді ҚР ҰКО АЖ-да тіркейді және тіркеу куәліктерін беруге өтінішті алады;
- ТО жауапты атқарушысы 1 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушыдан тіркеу куәліктерін алуға өтінішке қол қоюды алады;
- ішінде көрсетілетін қызмет алушы өтінішке қол қойғаннан кейін ТО жауапты атқарушысы 4 минут ішінде электрондық өтінімді оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растауды және ҚР ҰКО АЖ-ға электрондық өтінімді жолдауды қамтамасыз етеді;
- ТО жауапты атқарушысы оның ЭЦҚ-мен куәландырылған ҚР ҰКО АЖ-ның электрондық өтінімін сәтті тексерген жағдайда 4 минут ішінде көрсетілетін қызмет алушының жеке куәлігіне және (немесе) sim-картасына жазады.

3.2.1. Жеке кілтке ие болуды дәлелдеу тәсілі

ҚР ҰКО тіркеу куәлігін беруге сұрау салу кезінде тіркеу куәлігі сұратылған ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтке иелену фактісін тексереді: сәйкестендіру кезінде, ҚР ҰКО өтінішті құрудың дұрыстығын және қажетті құжаттардың болуы тексереді.

3.2.2. Үшінші тұлғаның көрсетілетін қызмет алушы мүдделерін білдіруі

Заңды тұлғаның басышысы немесе оның орнын басатын тұлға «Қазақстан Республикасы Ұлттық куәландырушы орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік қызметінің стандартына 3-қосымшаға сәйкес ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алу немесе қайтарып алуға арналған сенімхат негізінде заңды тұлғаның атынан ЭЦҚ пайдалануға өкілеттіктерін заңды тұлғаның жұмыскеріне немесе сенім білдірген тұлғаға беруге құқылы.

3.2.3. Абоненттің тексерілмеген ақпараты

Жоқ.

3.2.4. Өкілдіктерді тексеру

Заңды тұлғаны білдіруге уәкілетті жеке тұлғаға сертификатты шығаруға өтініштерді қарастыру процесінде ҚР ҰКО 3.2.-тармағына сәйкес әрекет етеді. Мұндай өкілдіктердің қосымша тексерулері жүргізілмейді, себебі олар тиісті өтінішпен және оған қоса берлетін құжаттармен расталады.

Сондай-ақ, ҚР ҰКО мұндай тексеру кезінде күмән келтіретін жағдайларда өтініш берушіден өтініште көрсетілген мәліметтерді растайтын қосымша құжаттарды ұсынуды талап ету құқығын өзіне қалдырады.

3.2.5. Өзара іс-қимыл жасау өлшемшарттары

ҰКО мен тіркеу куәлігінің иесі қажет болған кезде тіркеу куәлігін шығару және кері қайтару үшін тіркеу куәлігін беру және кері қайтару туралы келісімді жасай алады.

3.2.6. Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлғаны - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін беруге резидент емес жеке тұлғаның өтінішінде көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге порталдан немесе Мемлекеттік корпорация интеграцияланған ақпараттық жүйе арқылы алынған және бірегей нөмірін қамтитын жеке тұлғадан өтініш;

- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат;
- 4) аталған резидент емес тұлға Қазақстан Республикасының аумағында тіркелгенін растайтын және жеке сәйкестендіру нөмірін қамтитын төменде тізімделген құжаттардың бірі:
  - шетелдіктің Қазақстан Республикасында тұру ыхтиярхаты;
  - азаматтығы жоқ тұлғаның куәлігі;
  - шетел азаматтарына арналған тіркеу куәлігі.

3.2.7. Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге жеке тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге порталдан немесе Мемлекеттік корпорация интеграцияланған ақпараттық жүйе арқылы алынған және бірегей нөмірін қамтитын жеке тұлғадан өтініш;
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат.

3.2.8. Көрсетілетін қызмет алушыны (бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкер) тексеру (сәйкестендіру)

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкерден өтініште көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге порталдан немесе Мемлекеттік корпорация интеграцияланған ақпараттық жүйе арқылы алынған және бірегей нөмірін қамтитын (бірлескен кәсіпкерлік түрінде қызметін жүзеге асыратын заңды тұлғадан және жеке кәсіпкерден) өтініш;
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат
- 4) жеке кәсіпкерді мемлекеттік тіркеу туралы куәлік.

3.2.9. Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге заңды тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған және бірегей нөмірін қамтитын жеке тұлғадан (бірлескен кәсіпкерлік түрінде қызметін жүзеге асыратын заңды тұлғадан және жеке кәсіпкерден) өтініш;
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) осы Қағидалардың 3.2.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат;
- 4) көрсетілетін қызмет алушы заңды тұлғаның заңды тұлға ретінде мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама немесе куәлік (болған кезде);
- 5) заңды тұлғаның қызметкеріне тіркеу куәліктерін алу үшін Мемлекеттік корпорацияға немесе қызмет берушіге жүгінгеннен бұрын заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе оның міндеттерін атқаратын тұлға портал арқылы заңды тұлғаның қызметкері тіркеу куәліктерін беруге өтінімді оны өз электрондық цифрлық қолтаңбамен куәландыру арқылы растайды
- 6) Заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе оның міндетін атқарушы тұлға үшін сенімхаттың орнына жұмыс орнынан анықтама немесе заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) расталған бірінші басшыны немесе оның міндетін атқарушы адамды лауазымына тағайындау туралы бұйрықтың (шешімнің, хаттаманың) көшірмесі беріледі.

3.2.10. Көрсетілетін қызмет алушыны (занды тұлғаны - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін беруге резидент емес заңды тұлғаның өтінішінде көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған және бірегей нөмірін қамтитын (бірлескен кәсіпкерлік түрінде қызметін жүзеге асыратын заңды тұлғадан және жеке кәсіпкерден) өтініш
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) осы Қағидалардың 3.2.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат;
- 4) бизнес-сәйкестендіргіш нөмірін қамтитын және аталған резидент емес заңды тұлға Қазақстан Республикасының аумағында тіркелгенін растайтын төменде тізімделген құжаттардың бірі:
  - филиалдар мен өкілдіктер арқылы (тұрақты мекеме құрып) Қазақстан Республикасында қызметін жүзеге асыратын резидент емес заңды тұлғалар үшін - филиалды, өкілдікті есептік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама немесе куәлік (болған жағдайда);
  - резидент емес заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі;
  - «Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы кодексінің (Салық кодексі) (бұдан әрі - Салық кодексі) 197-бабының [5-тармағына](#) сәйкес салық агенттері болып табылатын;
  - Қазақстан Республикасында салық салу объектілеріне иелік ететін;
  - Қазақстан Республикасында аккредиттелген шетел мемлекетінің дипломатиялық және оған теңестірілген өкілдіктері болып табылатын;
  - Салық кодексінің 191-бабының [8-тармағына](#) сәйкес оның тұрақты мекемесі болып қаралатын, тәуелді агент арқылы қызметін жүзеге асыратын;
  - филиал, өкілдік ашпай, тұрақты мекеме арқылы қызметін жүзеге асыратын;
  - резидент банктерде ағымдағы шоттарды ашатын резидент емес заңды тұлғаларға арналған тіркеу куәлігі.
- 5) Заңды тұлғаның бірінші басшысы немесе оның міндетін атқарушы тұлға үшін сенімхаттың орнына жұмыс орнынан анықтама немесе заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) расталған бірінші басшыны немесе оның міндетін атқарушы адамды лауазымына тағайындау туралы бұйрықтың (шешімнің, хаттаманың) көшірмесі беріледі.

3.2.11. Көрсетілетін қызмет алушыны («Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысы) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін беруге резидент емес заңды тұлғаның өтінішінде көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорацияның ИАЖ арқылы алынған және бірегей нөмірді қамтитын нысан бойынша ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге («Қазынашылық - Клиент» АЖ пайдаланушылар үшін заңды тұлғадан) өтініш;
- 2) көрсетілетін қызметті алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) осы Қағидалардың 3.2.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға арналған сенімхат;
- 4) Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті мен клиенттің арасында ЭЦҚ пайдалану туралы қағаз тасығыштағы келісім немесе қосымша келісім (келісімге қол қою күні мен келісімді немесе қосымша келісімді ҚР ҰКО ұсыну күні келісімге (қосымша келісімге) қол қою күнін қоспағанда, 3 жұмыс күнінен асқан болса, аталған келісім қабылданбайды).

3.2.12. Көрсетілетін қызмет алушыны (жеке тұлға - интернет-ресурстың домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктің SSL беруге жеке тұлғалар интернет-ресурстың домендік атауының иелері өтінішінде көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорацияның ИАЖ арқылы алынған және бірегей нөмірді қамтитын ҚР ҰКО SSL тіркеу куәлігін беруге (жеке тұлғадан) өтініш;
- 2) көрсетілетін қызметті алушының жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау

үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат;

4) төменде тізімделген интернет-ресурстың домендік атауын иелену құқығын растайтын құжаттардың біреуінің көшірмесі:

- Қазақстан желілік ақпарат орталығы берген домендік атауды иелену туралы сертификат;
- WHOIS-дан үзінді көшірме (.KZ және.ҚАЗ домендік атауын іздеу);

3.2.13. Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктің SSL беруге заңды тұлғалар интернет-ресурстың домендік атауының иелері өтінішінде көрсетілген мәліметтер көрсетілетін қызмет алушының немесе көрсетілетін қызмет алушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорацияның ИАЖ арқылы алынған және бірегей нөмірді қамтитын ҚР ҰКО SSL тіркеу куәлігін беруге (заңды тұлғадан) өтініш;
- 2) көрсетілетін қызметті алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) заңды тұлғадан осы Қағидалардың 3.2.1-тармағына сәйкес ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға арналған сенімхат;
- 4) төменде тізімделген интернет-ресурстың домендік атауын иелену құқығын растайтын құжаттардың біреуінің көшірмесі:
  - Қазақстан желілік ақпарат орталығы берген домендік атауды иелену туралы сертификат;
  - WHOIS-дан үзінді көшірме (.KZ және.ҚАЗ домендік атауын іздеу);

3.3. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН ҚАЙТА АЛҒАН КЕЗДЕ ҚЫЗМЕТ АЛУШЫЛАРДЫ ТЕКСЕРУ (СӘЙКЕСТЕНДІРУ)

ҚР ҰКО жоғалған немесе бұзылған жағдайда ҚР ҰКО бұрын шығарылған тіркеу куәліктеріне тең ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін қайта алу мүмкіндігін ұсынбайды.

ҚР ҰКО АЖ арқылы екінші рет жүгінген жағдайда көрсетілетін қызметті алушы («Қазынашылық-клиент» АЖ қатысушыларды қоспағанда) ашық кілт(тер)ді қамтитын және көрсетілетін қызметті алушының қолданысындағы электрондық цифрлық қолтаңбасымен расталған электрондық құжат нысанында сұрау салуды жібереді.

Қолданыстағы тіркеу куәліктерін болған кезде көрсетілетін қызметті алушы жеке кабинет арқылы және өтінішті жеке ЭЦҚ растау онлайн беру арқылы ТО құжаттарды ұсынбаусыз мерзім аяқталғаннан бұрын тіркеу куәліктерін екінші рет алу мүмкін:

- 1) көрсетілетін қызметті алушы өзінің қолданыстағы ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігі көмегімен жеке кабинетке кіреді, тіркеу куәліктерін алуға сұрау салу нысандарын толтырады және сұрау салуды шлюх арқылы мемлекеттік деректер қорына жолдайды;
- 2) ҚР ҰКО АЖ мемлекеттік деректер қорларында ЖТ/ЗТ МДҚ көрсетілетін қызметті алушы туралы деректер болған жағдайда, 5 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушы туралы деректердің болуы туралы хабарламаны шығарады және нысандардың алдағы толтыруын жалғастыруды қамтамасыз етеді;
- 3) ҚР ҰКО АЖ 1 жұмыс күн ішінде тіркеу куәліктерін шығарады және көрсетілетін қызметті алушының электрондық почта мекенжайына тіркеу куәліктерін орнатуға арналған сілтемемен олардың сәтті шығарғаны туралы хабарламаны жолдайды.

Тіркеу куәліктерін ҚР ҰКО бар болған тіркеу куәліктерін кері қайтарғаннан кейін берген жағдайда, ҚР ҰКО жазылушы осы Қағидалардың 3.2-тармағында сипатталған процедураға сәйкес көрсетілетін қызметті алушының жеке басын тексеруден (сәйкестендіруден) өтеді.

3.3.1. Кілттерді жоспарлы ауыстырған кезде сұрау салуларды сәйкестендіру және аутентификация

Аталған жағдайда ҚР ҰКО 3.2.1-тармағында баяндалған тәртіпте жазылушының жабық кілтке ие болу фактісін тексереді.

3.3.2. Кері қайтарғаннан кейін сертификаттағы кілттерді ауыстыруға сұрау салуларды сәйкестендіру және аутентификация

Аталған жағдайда ҚР ҰКО 3.2.1-тармағында баяндалған тәртіпте жазылушының жабық кілтке ие болу фактісін тексереді.

3.4. ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІН КЕРІ ҚАЙТАРҒАН КЕЗДЕ ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫ ТЕКСЕРУ (СӘЙКЕСТЕНДІРУ)

Тіркеу куәліктерін кері қайтарған кезде ҚР ҰКО жазылушы:

1) тіркеу куәліктерін кері қайтаруға өтінімді берген кезде, көрсетілетін қызметті алушының қолданыстағы ЭЦҚ болған кезде:

- ҚР ҰКО АЖ көрсетілетін қызметті алушының ЭЦҚ қол қойған электрондық өтінімді 5 минут ішінде тіркейді;
- ҚР ҰКО АЖ көрсетілетін қызметті алушының ЭЦҚ расталған электрондық өтінімді тексеруді және көрсетілетін қызметті алушының электрондық почта мекенжайына тіркеу куәліктерін сәтті кері қайтарылғаны туралы хабарламаны жолдаумен көрсетілетін қызметті алушының тіркеу куәліктерін кері қайтаруды 1 жұмыс күн ішінде жүзеге асырады.

2) тіркеу куәліктерін кері қайтаруға өтініш берген кезде:

- ТО жауапты орындаушысы көрсетілетін қызметті алушы өтінішті тапсырған сәттен бастап 5 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушының жеке басын және өтінішті тексеруді (сәйкестендіруді) жүзеге асырады;
- көрсетілетін қызметті алушының жеке басын және ұсынылған өтініштің сәйкестігін сәтті тексерген (сәйкестендірген) жағдайда ТО жауапты орындаушысы 15 минут ішінде сәйкес мемлекеттік көрсетілетін қызметті таңдайды, жеке кабинетке кіреді, тіркеу куәлігін кері қайтаруға электрондық өтінімнің нысанын толтырады, оны өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растайды және оны ҚР ҰКО АЖ жолдайды;
- ТО жауапты орындаушысы куәландырған электрондық өтінімді сәтті тексерген жағдайда, ҚР ҰКО АЖ 1 жұмыс күн ішінде көрсетілетін қызметті алушының тіркеу куәліктерін кері қайтарады және көрсетілетін қызметті алушының электрондық почта мекенжайына тіркеу куәліктерін сәтті кері қайтарылғаны туралы хабарламаны жолдайды.

3.4.1. Үшінші тұлғаның көрсетілетін қызмет алушы мүдделерін білдіруі

«Қазақстан Республикасы ұлттық куәландыру орталығының тіркеу куәлігін беру және кері қайтарып алу» мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартына 3-қосымшаға сәйкес ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат негізінде заңды тұлғаның басшысы немесе оның орнын басатын тұлға заңды тұлғаның жұмыскеріне немесе сенім білдірген тұлғаға заңды тұлғаның атынан ЭЦҚ-ны пайдалануға өкілдіктерін беруге құқылы.

3.4.2. ҚР ҰКО жазылушыны (заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға жеке тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған өтініш;
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат.

3.4.3. ҚР ҰКО жазылушыны (жеке тұлғалар - резидент емес) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға жеке тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

- 1) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы резидент емес жеке тұлғадан алған өтініш;
- 2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;
- 3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат.

3.4.4. ҚР ҰКО жазылушыны (бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкер) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға бірлескен кәсіпкерлік түрінде көрсетілетін қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкерден өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО

жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған, заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) куәландырылған бірлескен кәсіпкерлік түрінде қызметін жүзеге асыратын жеке кәсіпкерден ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтініш немесе көрсетілетін қызметті алушыны жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме. Жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме ұсынған жағдайда басшының қолы мен ұйымның мөрі талап етілмейді;

2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат

3.4.5. ҚР ҰКО жазылушыны (заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға заңды тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған, заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) куәландырылған заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтініш немесе көрсетілетін қызметті алушыны жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме. Жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме ұсынған жағдайда басшының қолы мен ұйымның мөрі талап етілмейді;

2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) осы Қағидалардың 3.4.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат;

3.4.6. ҚР ҰКО жазылушыны (резидент емес заңды тұлғаны) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға резидент емес заңды тұлғадан өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған, заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) куәландырылған резидент емес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтініш немесе көрсетілетін қызметті алушыны жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме. Жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме ұсынған жағдайда басшының қолы мен ұйымның мөрі талап етілмейді;

2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) осы Қағидалардың 3.4.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат;

3.4.7. Көрсетілетін қызмет алушыны («Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысы) сәйкестендіру

Тіркеу куәліктерін кері қайтаруға «Қазынашылық-Клиент» АЖ пайдаланушылары үшін өтініште көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған, заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) куәландырылған «Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысынан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтініш немесе көрсетілетін қызметті алушыны жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме. Жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме ұсынған жағдайда басшының қолы мен ұйымның мөрі талап етілмейді;

2) көрсетілетін қызмет алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) осы Қағидалардың 3.4.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат;

3.4.8. Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктің SSL кері қайтаруға жеке тұлға интернет-ресурстың домендік атауының иесі өтінішінде көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорацияның ИАЖ арқылы алынған ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға жеке тұлғадан - интернет-ресурс домендік атауының иесінен өтініш;

2) көрсетілетін қызметті алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) көрсетілетін қызметті алушының (жеке тұлғаның) мүдделерін үшінші тұлға білдірген кезде – ҚР

ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтаруға құжаттарды ұсынуға және сенімхатпен айқындалған тапсырманы орындау үшін тиісті құжаттарға қол қою өкілеттігінің көрсетілуімен көрсетілетін қызметті алушының өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат.

3.4.9. Көрсетілетін қызмет алушыны (заңды тұлға - интернет-ресурс домендік атауының иесін) тексеру (сәйкестендіру)

Тіркеу куәліктің SSL кері қайтаруға заңды тұлға интернет-ресурстың домендік атауының иесі өтінішінде көрсетілген мәліметтер ҚР ҰКО жазылушының немесе ҚР ҰКО жазылушы өкілінің ТО-ға жеке келуі және мына құжаттарды ұсынған кезде расталады:

1) порталдан немесе Мемлекеттік корпорация ИАЖ арқылы алынған, заңды тұлғаның мөрімен (ол болған жағдайда) куәландырылған заңды тұлға интернет-ресурстың домендік атауының иесінен ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алуға өтініш немесе көрсетілетін қызметті алушыны жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме. Жұмыстан босату туралы бұйрықтан көшірме ұсынған жағдайда басшының қолы мен ұйымның мөрі талап етілмейді;

2) көрсетілетін қызметті алушы өкілінің жеке басын куәландыратын құжат;

3) осы Қағидалардың 3.4.1-тармағына сәйкес заңды тұлғадан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін бір рет алуға немесе кері қайтаруға сенімхат.

4. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫ ТІРКЕУ КУӘЛІГІНІҢ ӨМІРЛІК ЦИКЛІНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТАЛАПТАР

4.1. ҚР ҰКО ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІН БЕРУГЕ ӨТІНІШ БЕРУ ТӘРТІБІ

4.1.1. ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беруге өтінішті беруге құқылы тұлғалар

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беруге өтінішті мыналар беруге құқылы:

- жеке тұлғалар;
- заңды тұлғалар;
- резидент емес жеке тұлғалар;
- резидент емес заңды тұлғалар;
- «Қазынашылық-Клиент» АЖ қатысушысы.

4.1.2. Тіркеу процедурасы және онымен байланысты міндеттемелер

ҚР ҰКО көрсетілетін қызметті алушыны тіркеу осы Қағидалардың 3.2-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

4.1.3. ҚР ҰКО жазылушының кілтті жұбын жасау процедурасы

ҚР ҰКО көрсетілетін қызметті алушылар мен жазылушылар жеке кабинет немесе ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін алуға өтінімді беру сервисі арқылы немесе осы Қағидалардың 6.1.2-тармағына сәйкес жеке куәләгәне ЭЦҚ шығарған жағдайда ТО-ға жеке жүгінген кезде ҚР ҰКО Интернет-ресурсы арқылы өз кілтті жұптарын жасайды.

4.2. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН БЕРУГЕ ӨТІНІШТІ ӨНДЕУ

4.2.1. Өтінімді аутентификациялау және сәйкестендіру

Тіркеу куәлігін шығарған кезде сәйкестендіру мен аутентификацияның кез келген процедурасы 3.2.-бөлімде баяндалған сәйкестігін алғашқы тексеру тәртібінде орындалады.

4.2.2. ЭЦҚ ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растау

ЭЦҚ ашық кілтінің тиесілілігін және жарамдылығын растау осы Қағидалардың 3.2-тармағына сәйкес жүзеге асырылады. Қолданыстағы тіркеу куәлігі болған кезде ақпараттың нақтылығын растау келтірілмейді, және жаңа тіркеу куәлігін беру бойынша барлық әрекеттер ҚР ҰКО АЖ арқылы ТО-ға жеке бару қажеттілігінсіз.

4.2.3. Көрсетілетін қызмет алушыға ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтінішін қабылдаудан бас тарту

ҚР ҰКО көрсетілетін қызметті алушыға мыналардан бас тартады:

- қажетті ақпаратты ұсынбаған немесе дұрыс емес ақпарат ұсынған жағдайда иесінің тіркеу куәлігін алуға;
- иесінің тіркеу куәлігін кері қайтаруға тиісті өтінішті тиісті ресімдеген және иесінің тіркеу куәлігі жарамдылық мерзімі өткен жағдайда інің тіркеу куәлігін кері қайтаруға.

4.2.4. ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беруге өтініштерді қарастыру мерзімі

ТО-ға құжаттар топтамасын берген сәттен ҚР ҰКО Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі - 1 жұмыс күн.

4.3. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫЛАРДЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІН БЕРУ

4.3.1. ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беру процесіндегі ҚР ҰКО іс-әрекеттері

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігі ҚР ҰКО АЖ арқылы ресімделген өтініш негізінде ҚР ҰКО береді. ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беру процедурасы растау нысандарының бірін талап етеді:

- жазылушының қолданыстағы ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігі болмаған жағдайда –ТО операторының ЭЦҚ ашық кілтінің тиесілілігі мен нақтылығын растау;
- ҚР ҰКО жазылушының қолданыстағы тіркеу куәлігі болған кезде – өтінішті қолданыстағы ЭЦҚ-

мен және жазылушының тиісті тіркеу куәлігімен қол қою.

ҚР ҰКО кілтті жұпты және ҚР ҰКО жазылушының тиісті тіркеу куәлігін өтініште ұсынылған ақпарат негізінде жасайды.

4.3.2. ҚР ҰКО жазылушыларын ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беру туралы хабарландыру

Тіркеу куәлігін беру фактісі туралы ресми хабарландыру аталған тіркеу куәлігін тіркеу куәліктерінің тіркелімінде жариялау болып табылады. Тіркеу куәлігін беруге өтінішті өңдеудің оң нәтижесі кезінде көрсетілетін қызметті алушы жауап ретінде шығарылған тіркеу куәлігін алады.

ҚР ҰКО көрсетілетін қызметті алушыға ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін беру туралы хабарламаны электрондық пошта құраларымен жолдай алады. Егер ҚР ҰКО жазылушы аталған хабарламаны алмаған жағдайда ҚР ҰКО жауапты болмайды.

4.4. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН ҚАБЫЛДАУ

4.4.1. ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін қабылдау

Жазылушының ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қабылдау:

- кілтті жұпты орнату;
- көрсетілетін қызметті алушының тарапынан ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қабылдауға немесе оның құрамына қарсы қарсылықтардың болмауы;
- ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерді пайдалану.

4.4.2. ҚР ҰКО сенім білдіруші тараптарды ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін беру туралы хабарландыру

ҚР ҰКО жазылушыға ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтінішті берген кезде көрсетілген мекенжайға электрондық почта арқылы хабарламаны жолдайды.

ҚР ҰКО сенім білдіруші тараптарды ҚР ҰКО жазылушылардың тіркеу куәліктерін шағыру туралы хабарландырмайды.

4.4.3. Куәландырушы орталықтың тіркеу куәлікті жариялауы

ҚР ҰКО шығарылған (қайта бағындырылған) тіркеу куәліктерін ҚР ҰКО интернет-ресурстың бас парағының «Негізгі сертификаттар» бөлімінде орналастырады.

4.5. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ КІЛТТІ ЖҰБЫН ЖӘНЕ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН ПАЙДАЛАНУ

4.5.1. ҚР ҰКО жазылушыларының жабық кілттерін және тіркеу куәліктерін пайдалануы

ҚР ҰКО жазылушы жабық кілтті оның мыналарда көрсетілген талаптарды толық көлемде танысқаннан және қабылдағаннан кейін пайдаланады:

- 1) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы;
- 2) пайдаланушылық келісім;
- 3) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қолдану саясаты;
- 4) осы Қағидалар.

ҚР ҰКО жазылушы ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін Осы Қағидалардың 7.1.3-7.1.10-тармағына сәйкес «key Usage» және «extendedKeyUsage» өістерінде көрсетілген қолдану саясатына сәйкес пайдаланады.

Жазылушылардың ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін пайдалану осы Қағидалардың ережелерін қабылдауды және құпиялы ретінде қарастырылмайтын деректерді жариялауға келісімді білдіреді.

ҚР ҰКО жазылушы оған тиесілі ЭЦҚ жабық кілтті заңсыз қол жеткізуден және пайдаланудан қорғау үшін шараларды қолдануға, сондай-ақ ашық кілттерді Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен белгіленген тәртіпте сақтауға міндетті.

4.5.2. Сенім білдіруші тараптардың ҚР ҰКО жазылушылары жабық кілттерін және тіркеу куәліктерін пайдалану

ҚР ҰКО АКИ қатысушылары мында реттелген міндеттемелерді қабылдайды:

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы;
- ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қолдану саясаты;
- осы Қағидалар.

ҚР ҰКО АКИ қатысушылары ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігіне сенім білдіруі туралы шешім қабылдаудың алдында мына іс-әрекеттерді орындауға міндетті:

- 1) ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігімен (-терімен) қол қойылған тиісті электрондық құжатты тексеру;
- 2) мына іс-әрекеттерді орынап, ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігінің нақтылығына көз жеткізу:
  - ҚР НКО негізгі тіркеу куәлігіне дейін ҚР ҰКО жазылушылар тіркеу куәліктерінің толық тізбегін анықтау;
  - ҚР ҰКО жазылушылардың тізбектегі барлық тіркеу куәліктерін мына өлшемшарттарға сәйкестігін бағалау:
  - осы Қағидаларға сәйкес қолдану саласы;
  - осы Қағидалардың 1.3-7.1.10-тармағына сәйкес тіркеу куәлігінің «keyUsage» және «extendedKeyUsage» өрістерінің мазмұнына;
  - ҚР ҰКО жазылушылардың тізбектегі барлық тіркеу куәліктері ҚР НКО қол қойылғанына көз жеткізу.

ҚР ҰКО АКИ қатысушыларына қатысты ақпараттық жүйелер ҚР ҰКО интернет-ресурсында қолжетімді «Ақпараттық жүйелердің ҚР ҰКО өзара іс-қимыл жасау басшылығына» сәйкес тиісті тексеруді жүзеге асыруға міндетті.

4.6. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН ЖАҢАРТУ

ҚР ҰКО деректердің жаңартуды, жарамдылық мерзімін ұзарту, ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәліктерінің құрылымында өзгерістер мен толықтыруларды енгізуді жүзеге асырмайды.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.1. Сертификатты жаңартуға негіздер

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.2. Сертификатты жаңартуға өтінішті беруге құқықтары бар тұлғалар

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.3. Сертификатты жаңартуға өтінішті беруге құқықтары бар тұлғалар

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.4. Пайдаланушыны жаңартылған сертификатты беру туралы хабарландыру

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.5. Жаңартылған сертификатты қабылдау процедурасы

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

4.6.6. КО жаңартылған сертификатты жариялау

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәліктерінде жеке деректер жаңартылған жағдайда, ол осы

Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару керек және ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалардың 4.1-тармағына сәйкес жаңа тіркеу куәлігін шығару керек.

ҚР ҰКО шығарылған (қайта бағындырылған) тіркеу куәліктерін ҚР ҰКО интернет-ресурстың бас парағының «Негізгі сертификаттар» бөлімінде орналастырады.

4.6.7. ҚР ҰКО-ның сертификатты басқа объектілерге беру туралы хабарландыру

Қолдану мүмкін емес.

4.7. ТІРКЕУ КУӘЛІКТІ ҚАЙТА БАҒЫНДЫРУ

Қолдану мүмкін емес.

4.7.1. Тіркеу куәлікті қайта бағындыруға негіздер

Қолдану мүмкін емес.

4.7.2. Жаңа ашық кілтті сұратуға құқылы тұлғалар

Қолдану мүмкін емес.

4.7.3. Тіркеу куәлікті қайта бағындыруға сұрау салуларды өңдеу

Қолдану мүмкін емес.

4.7.4. Ауыстырылған кілттері бар тіркеу куәлігін беру туралы абонентті хабарландыру

Қолдану мүмкін емес.

4.7.5. Ауыстырылған кілттері бар тіркеу куәлігін қабылдау процедурасы

Қолдану мүмкін емес.

4.7.6. Ауыстырылған кілттері бар тіркеу КО тіркеу куәліктерін жариялау

Қолдану мүмкін емес.

4.7.7. ҚР ҰКО-ның тіркеу куәлігін басқа объектілерге беру туралы хабарландыру

Қолдану мүмкін емес.

4.8. ТІРКЕУ КУӘЛІКТЕРІН ӨЗГЕРТУ

ҚР ҰКО тіркеу куәлігінің жарамдылық мерзімін қоса, бағынысты КО тіркеу куәлігіндегі кілттерді ауыстыруға жол бермейді. Кілттерді ауыстыру қажеттілігі жағдайда бағынысты КО жаңа жарамды тіркеу куәлігінің тіркеуді (қайта бағындыру) сұратып (жоғарыда 4.1-тармағын қар.), ескірген тіркеу куәлігін кері қайтару керек (жоғарыда 4.6.1-тармағын қар.).

4.8.1. Тіркеу куәлігін өзгертуге негіздер

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

4.8.2. Тіркеу куәлігін өзгертуді сұрату құқығы бар тұлғалар

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

Кілттерді ауыстыру қажеттілігі жағдайда бағынысты КО жаңа жарамды тіркеу куәлігінің тіркеуді (қайта бағындыру) сұратып (жоғарыда 4.1-тармағын қар.), ескірген тіркеу куәлігін кері қайтару керек (жоғарыда 4.6.1-тармағын қар.).

4.8.3. Тіркеу куәлігін өзгертуге сұрау салуларды өңдеу

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

Кілттерді ауыстыру қажеттілігі жағдайда бағынысты КО жаңа жарамды тіркеу куәлігінің тіркеуді (қайта бағындыру) сұратып (жоғарыда 4.1-тармағын қар.), ескірген тіркеу куәлігін кері қайтару керек (жоғарыда 4.6.1-тармағын қар.).

4.8.4. Өзгертілген тіркеу куәлігін беру туралы абонентті хабарландыру

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

Кілттерді ауыстыру қажеттілігі жағдайда бағынысты КО жаңа жарамды тіркеу куәлігінің тіркеуді (қайта бағындыру) сұратып (жоғарыда 4.1-тармағын қар.), ескірген тіркеу куәлігін кері қайтару керек (жоғарыда 4.6.1-тармағын қар.).

4.8.5. Өзгертілген тіркеу куәлігін қабылдау процедурасы

Қолдану мүмкін емес.

4.8.6. КО өзгертілген тіркеу куәлігін жариялау

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін жаңарту бойынша қызметтерді көрсетпейді.

Кілттерді ауыстыру қажеттілігі жағдайда бағынысты КО жаңа жарамды тіркеу куәлігінің тіркеуді (қайта бағындыру) сұратып (жоғарыда 4.1-тармағын қар.), ескірген тіркеу куәлігін кері қайтару керек (жоғарыда 4.6.1-тармағын қар.).

ҚР ҰКО шығарылған (қайта бағындырылған) тіркеу куәліктерін ҚР ҰКО интернет-ресурстың бас парағының «Негізгі сертификаттар» бөлімінде орналастырады.

4.8.7. КО тіркеу куәлігін басқа объектілерге беру туралы хабарландыру

Қолдану мүмкін емес.

4.9. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІН КЕРІ ҚАЙТАРУ

4.9.1. ҚР ҰКО жазылушыларның тіркеу куәліктерін кері қайтаруға негіздер

ҚР ҰКО жарамдылық мерзімі өткеннен бұрын ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін мына жағдайларда керіқайтарады:

- тіркеу куәлігі иесінің немесе оның өкілінің талабы бойынша;
- тіркеу куәлігін алған кезде анық емес мәліметтерді ұсыну фактісі анықталғанда;
- тіркеу куәлігінің иесі қайтыс болғанда;
- тіркеу куәлігін иеленушінің тегі, аты немесе әкесінің аты (егер ол жеке басты куәландыратын құжатта көрсетілсе) өзгергенде;
- тіркеу куәлігін иеленуші – заңды тұлғаның атауы ауысқанда, ол қайта ұйымдастырылғанда, таратылғанда;
- куәландырушы орталық пен тіркеу куәлігінің иесі арасындағы келісімде көзделген жағдайларда;
- заңды күшіне енген сот шешімі бойынша кері қайтарып алады.

4.9.2. ҚР ҰКО жазылушыларның тіркеу куәліктерін кері қайтаруға өтініштерді беруге құқылы тұлғалар

ҚР ҰКО жазылушыларның тіркеу куәліктерін кері қайтаруға өтініштерді берге құқылы тұлғаларға мыналар жатады:

- ҚР ҰКО жазылушылары;
- ҚР ҰКО жазылушыларның өкілдері.

4.9.3. ҚР ҰКО жазылушыларына арналған тіркеу куәлігін кері қайтару процедурасы

ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтару ҚР ҰКО АЖ, «Жеке кабинет» арқылы жазылушының өзі жүзеге асырады. Сондай-ақ, ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігін ТО арқылы кері қайтара алады.

Қажетті құжаттарды алғаннан кейінгі 20 минут ішінде ТО операторы жазылушының жеке басын тексеруін (сәйкестендіруін) және құжаттардың тексеруін жүзеге асырады. Тексеру сәтті өткен жағдайда, ТО операторы тіркеу куәлігін кері қайтаруға электрондық өтініш нысанын толтырады және электрондық сұрау салуды өзінің ЭЦҚ куәландыру арқылы растайды, оны ҚР ҰКО АЖ жібереді және жазылушыға немесе оның өкіліне құжаттарды қабылдау туралы колхат береді.

4.9.4. ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтарып алуға өтініштерді беру мерзімі

ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерді кері қайтаруға өтініштерді уақытылы беру үшін жауапты болады.

4.9.5. ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтаруға өтініштерді қарастыру мерзімі

ҚР ҰКО тіркеу куәлігін кері қайтаруға өтінішті алғаннан кейін оның қарастыруын және өңдеуін 1 жұмыс күн ішінде жүзеге асырады. Өтінішті сәтті қарастырған жағдайда, ҚР ҰКО АЖ тіркеу куәлігін кері қайтаруды жүзеге асырады, кері қайтарылған тіркеу куәлік туралы ақпаратты КТКТ жариялайды және жазылушыны электрондық почта арқылы хабарландырады. ҚР ҰКО тіркеу куәлігін кері қайтару туралы хабарландырудың болмауы үшін жауапты емес.

4.9.6. Сенім білдіруші тараптар үшін ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін кері қайтаруды тексеруге талаптар

ҚР ҰКО АКИ қатысушылары мына тәсілдердің бірі арқылы көрсетілген ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін пайдалану туралы шешімді қабылдау алдында ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәліктерінің мәртебесін тексеруге міндетті:

- қолданыстағы КТКТ-да ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің болуын тексеру;
- ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің мәртебесін ОСРП қызметі арқылы тексеру.

ҚР ҰКО ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктері мәртебесін тексерудің қажетті механизмдерін ұсынады.

4.9.7. КТКТ шығару жиілігі

КТКТ тәулігіне бір рет жарияланады. КТКТ жарамдылық мерзімі 25 сағат.

ҚР ҰКО сондай-ақ соңғы негізгі КТКТ шығарған сәтінен бастап кері қайтарылған тіркеу куәліктердің тізбесін қамтитын бөлек КТКТ дельтасы түріндегі КТКТ жаңартуларын жариялайды. КТКТ дельтасы әр сағат сайын қалыптастырылады және келесі КТКТ дельтасы шыққанға дейін әрекет етеді, бірақ жариялағаннан сәтінен бастап 2 сағаттан артық емес.

4.9.8. КТКТ ең ұзақ кідіру

ҚР ҰКО жазылушыларының КТКТ жасалғаннан кейін осы Қағидалардың 2.2.1-тармағында көрсетілген мекенжайлар бойынша бірден жарияланады.

4.9.9. КТКТ қолжетімділігі және ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәлігінің мәртебесі туралы ақпарат бойынша талаптар

ҚР ҰКО осы Қағидаларға сәйкес КТКТ қызметінің және ҚР ҰКО жазылушы тіркеу куәліктерінің мәртебесі туралы ақпаратқа үздіксіз қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

4.9.10. Кері қайтару мәртебесін онлайн режимде тексеруге талаптар

Қолдану мүмкін емес.

4.9.11. Кері қайтару туралы қолжетімді хабарландырулардың басқа нысандары

ҚР ҰКО ҚР ҰКО интернет-ресурсының басты парағында «Кері қайтарылған сертификаттар тізімі» бөлімінде КТКТ орналастырады.

4.9.12. Жария етілген кілттер жұбын ауыстырған кезде ерекше талаптар

ҚР ҰКО жазылушылары ҚР ҰКО жабық кілттерінің жария болғаны немесе жария болғанына күдікті туралы кез келген орынды тәсілдермен хабарландырылады.

Жабық кілттің жария болғаны туралы негізделген күдік жағдайда, тиісті тіркеу куәлігінің жазылушысы мен иесі 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің кері қайтарылуын бірден жүргізуге және оларды ауыстыру үшін жаңа тіркеу куәліктерін шығаруға сұратуға міндетті.

4.9.13. Тіркеу куәлігінің жарамдылығын тоқтатуға негіздер

Қолдану мүмкін емес.

4.9.14. Тіркеу куәлігі әрекет етуінің тоқтатылуын сұрата алатын тұлғалар

Қолдану мүмкін емес.

4.9.15. Тіркеу куәлігі әрекет етуінің тоқтатылуына сұрау салу процедурасы

Қолдану мүмкін емес.

4.9.16. Тіркеу куәлігінің әрекет етуін тоқтату мерзімінің шектері

Қолдану мүмкін емес.

4.9.17. Жазылушының кілттері жария етілген кезде хабарландыруға қойылатын талаптар

ҚР ҰКО жазылушылары өздерінің жабық кілттерін жария еткен немесе жария етілгеніне күдікті болған кезде қандай да бір тиімді әдіспен ҚР ҰКО міндетті түрде хабарлауға тиіс.

Жабық кілттің жария етілгені расталған жағдайда, жазылушы мен тиісті тіркеу куәлігінің иесі осы Қағидалардың 4.9-тармағына сәйкес ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін барынша қысқа мерзімдерде кері қайтарып алуға міндетті.

4.10. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫЛАР ТІРКЕУ КУӘЛІГІНІҢ МӘРТЕБЕСІН ТЕКСЕРУ ҚЫЗМЕТТЕРІ

4.10.1.Пайдаланушылық қасиеттері

ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерінің мәртебесі туралы ақпарат осы Қағидалардың 2.2.1-тармағында көрсетілген мекенжайлар бойынша КТКТ және ОСРП қызметтері арқылы қолжетімді.

4.10.2.Сервистердің жұмыс режимі

ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерінің мәртебесін тексері сервистері тәулігіне 24 сағат, аптасына 7 күн режимінде, тоқсанына 1,5 сағаттан артық емес жиынтық бос тұрумен қолжетімді.

4.10.3.Қосымша ерешеліктер

Көзделмеген.

4.11. КӨЗДЕЛМЕГЕН ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫ ТІРКЕУ КУӘЛІГІ ЖАРАМДЫЛЫҚ МЕРЗІМІНІҢ АЯҚТАЛУЫ.

ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәлігі осы Қағидалардың 6.3.2-тармағына сәйкес жарамдылық мерзімі өткен кезде жарамсыз болады.

ҚР ҰКО жазылушы Қағидалардың 3.4-тармағына сәйкес ҚР ҰКО жазылушының тіркеу куәлігін оның жарамдылық мерзімі аяқталғаннан бұрын кері қайтаруға құқылы.

4.12. КІЛТТІ ЖҰПТЫ ДЕПОЗИТКЕ САЛУ НЕМЕСЕ ҚАЙТА ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

ҚР ҰКО жазылушылардың және ҚР ҰКО кілтті жұптарының депозитке салуды немесе қайта қалпына келтіруге жол бермейді.

4.12.1.Кілтті жұпты депозитке салу және қайта қалпына келтіру саясаты мен тәжірибесі

Қолдану мүмкін емес.

4.12.2.Кілтті жұпты инкапсуляциялау және қайта қалпына келтіру саясаты мен тәжірибесі

Қолдану мүмкін емес.

5. БАСҚАРУШЫЛЫҚ, ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ФИЗИКАЛЫҚ БАҚЫЛАУЛАР

5.1. ҚР ҰКО АКТИВТЕРІНІҢ ФИЗИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІН БАҚЫЛАУ

ҚР ҰКО Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес ҚР ҰКО жүйелерінің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Физикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің нақты саясаттары мен процедуралары ҚР ҰКО құпия ақпаратын қатиды сондықтан жарияланбайды. Осы Қағидалардың «Басқарушылық, операциялық және физикалық бақылаулар» бөлімі осы шаралардың жалпы шолуын қамтиды.

ҚР ҰКО мыналарға бағытталған ұйымдастырушылық-техникалық және әкімшілік іс-шаралар арқылы ҚР ҰКО жүйелердің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етеді:

- ҚР ҰКО жұмыскерлерінің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- ҚР ҰКО жүйелерінің аппараттық қамтамасыз етудің дұрыс жұмыс істеуін, сондай-ақ ҚР ҰКО ақпаратын беру және сақтау жүйелерінің және ҚР ҰКО қатысты ақпарат тасығыштардың дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- ҚР ҰКО ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- ҚР ҰКО физикалық қауіпсіздігінің тиімділігін бақылау.

5.1.1. ҚР ҰКО активтерін орналастыру орны

ҚР ҰКО ақпараттық активтерін орналастыру орындары орналасқан ғимараттарда мынадай жағдайлар қамтамасыз етіледі:

- осы Қағидалардың 5.1-тармағына сәйкес ҚР ҰКО қызметінің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- төтенше жағдайларда ҚР ҰКО қызметінің үздіксіздігін қолдау үшін резервті объектілерді қамтамасыз ету.

5.1.2. ҚР ҰКО ақпараттық активтеріне физикалық қолжетімділік

ҚР ҰКО ақпараттық активтері мыналарға сәйкес келесі әр деңгейге физикалық қолжетімділік бойынша талаптардың бірізді күшейтілумен сипатталатын ең аз дегенде төрт бірізді физикалық қауіпсіздік деңгейлермен қорғалған:

- физикалық қауіпсіздікті ұйымдастыру мен өкілеттілікті бөлу бойынша ҚР ҰКО ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелерін бөлуді қамтамасыз ететін ұйымдардың ішкі саясаттармен;
- Қазақстан Республикасының заңнамасымен.

Қауіпсіздік деңгейлердің жұмыс істеуі мыналарға бағытталған техникалық және ұйымдастырушылық шаралармен қамтамасыз етіледі:

- санкцияланбаған физикалық қол жеткізудің алдын алу - физикалық қол жеткізуді шектеу жүйелері арқылы (турникеттер, жабылатын есіктер, күзет, кезекшілер);
- физикалық қол жеткізу жағдайларының автоматты тіркеу – бейнебақылау және физикалық қолжетімділікті барынша шектеудің екі деңгейіне арналған физикалық қол жеткізу жағдайларын жазу (журналдарды автоматты және қолмен жүргізу) арқылы;
- уәкілетті бөлімшелердің санкцияланбаған физикалық қол жеткізу талпыныстарына ден қою – күзет, дабыл немесе бейнебақылау жүйелері арқылы;
- ҚР ҰКО негізгі материалы бар деректер тасығыштарын сақтау қауіпсіздігі — ҚР ҰКО негізгі материалы сақталған сейфтер мен контейнерлерге қол жеткізу жағдайларын хаттамаларының міндетті жүргізілумен сейфтерді және қауіпсіз сындыруға тұрақты контейнерлерді физикалық қауіпсіз орындарда пайдалану арқылы, сондай-ақ, деректер тасығыштарымен тек қана ҚР ҰКО жауапты уәкілетті жұмыскерлерінің қатысумен жұмысты кепілдендіретін ұйымдастырушылық іс-шаралар арқылы.

5.1.3. Электр қуаты және ҚР ҰКО аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындардағы микроклиматты қолдау

ҚР ҰКО ақпараттық активтерінің жұмысын қолдайтын аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындары мына өлшемшарттарды ескере отырып жабдықталды:

- Негізгі, резервті және апатты электрмен жабдықтау жүйелері көмегімен үздіксіз электрмен жабдықтау қамтамасыз етіледі;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы стандарттарға, сондай-ақ аппараттық қамтамасыз

етудің техникалық және пайдаланушылық құжаттамаға сәйкес температураны, ылғалдылық пен желдетуді бақылау негізгі және қосымша жүйелерінің көмегімен ҚР ҰКО жүйелерін аппараттық қамтамасыз етудің жұмыс істеуіне қажетті микроклимат қамтамасыз етіледі.

5.1.4. Судың әсер етуіне ұшырау

ҚР ҰКО жүйелерінің аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындары су басу, сырғымалар, селдер, дауылдар және т.б. тәуекелдерін азайтуды ескере отырып анықталды.

5.1.5. Табиғи апаттардың аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындарына әсер етуі

ҚР ҰКО аппараттық активтерін аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындары жер сілкінісі, су басу, сырғымдар, селдер, дауылдар және т.б. табиғи апаттардың тәуекелдерін азайтуды ескере отырып анықталды.

5.1.6. Аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындарын өрттен алдын алу және қорғау

ҚР ҰКО жүйелерінің аппараттық қамтамасыз етуді орналастыру орындары Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес өртті, тұтанудың зиянды әсерлерді және түтіндеуді тиімді ескертуді және күресуді қамтамасыз етеді.

5.1.7. ҚР ҰКО ақпарат тасығыштарын сақтау

Бастапқы кодтар, деректер, автоматты журналдар, резервтік көшірмелерді қоса, ҚР ҰКО барлық ақпарат тасығыштары мыналарға сәйкес физикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етумен сақталады:

- ҚР ҰКО физикалық және ақпараттық қауіпсіздікті ұйымдастыру, сондай-ақ өкілеттіліктерді бөлу бойынша ішкі саясаттар;
- ҚР ҰКО ақпаратты тасығыштардың орналастыруын қамтамасыз ететін ұйының ішкі саясаттарымен;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға.
- ҚР ҰКО мыналардан ҚР ҰКО Ақпаратты тасығыштардың қорғанысын қамтамасыз етеді:
  - жоғарыда көрсетілген регламенттерді бұзу;
  - бұзу;
  - ақпараттың авторланбаған өзгеруі;
  - құпия ақпаратты ашу.

5.1.8. ҚР ҰКО ақпарат тасығыштарын және аппараттық қамтамасыз етуді кәдеге жарату

ҚР ҰКО ақпарат тасығыштарға және аппараттық қамтамасыз етуге арналған техникалық құжаттамаға, сондай-ақ өзге де талаптарға сәйкес ақпарат тасығыштарды және аппараттық қамтамасыз етуді кәдеге жаратуды қамтамасыз етеді.

Құпия ақпарат сақталған барлық тасығыштар оқу үшін жарамсыз жағдайға келеді. ҚР ҰКО осы Қағидалардың 6.2.1-тармағына сәйкес криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің ақпаратты тасығыштардың кәдеге жаратылуын қамтамасыз етеді.

5.1.9. ҚР ҰКО ақпаратын резервтік көшіру

ҚР ҰКО ҚР ҰКО жүйелерінің бағдарламалық қамтамасыз етуінің, деректерінің, журналдарын, құпия ақпараттың және КТКТ резервтік көшіруді жүзеге асырады.

Резервтік көшірмелердің тасығыштары мыналарды алды алу үшін физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етумен сақталады:

- 1) резервтік көшірмелерге санкцияланбаған қолжетімділік;
- 2) резервтік көшірмелердің бұзылуы;
- 3) резервтік көшірмелердің жойылуы.

5.2. ҚР ҰКО ҚЫЗМЕТІНІҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ

5.2.1. Жауапты рөлдерді бөлу

Қолжетімділігі бар немесе аутентификацияны және ҚР ҰКО мына функцияларына айтарлықтай әсер ете алатын операцияларды бақылайтын МТҚ РМК жұмыскерлері жауапты персоналға жатады:

- тіркеу куәліктерін беруге өтініштерден ақпаратты тексеру;
- тіркеу куәліктерін беруге немесе кері қайтаруға өтініштерді қабылдау, қабылдаудан немесе өзге де өңдеуден бас тарту;
- тіркеу куәліктерін беру немесе кері қайтару.

Жауапты рөлдер мына функцияларды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- ҚР ҰКО жазылушыларға қызмет көрсету;
- криптографиялық аппараттық қамтамасыз етумен операциялар;
- ақпараттық қамтамасыз етуді басқару және қамтамасыз ету;
- физикалық қауіпсіздікті басқару және қамтамасыз ету;
- ҚР ҰКО жүйелерінің бағдарламалық қамтамасыз етуді әкімшілендіру;
- ҚР ҰКО жүйелерінің аппараттық қамтамасыз ету;
- ҚР ҰКО қызметті көрсететін инфрақұрылымды басқару және қамтамасыз ету.

ҚР ҰКО барлық жауапты рөлдердің жұмыскерлерін осы Қағидалардың 5.3.1 және 5.3.2 - тармақтарына сәйкес білікті талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етеді.

5.2.2. Жеке тапсырмаға қажетті персоналдың саны

МТҚ РМК ішкі бақылау жүйесі жұмыс істеу үшін бөлімшелер мен жұмыскерлердің қажетті санымен қамтамасыз етеді. Бақылауды қамтамасыз етуге қажетті штаттық бірліктің бос орын болған жағдайда МТҚ РМК тәуекелдерді бағалауға байланысты бақылаудың альтернативті шараларын қолданады.

Атап айтқанда, ҚР ҰКО жазылушылары тіркеу куәліктерінің өмірлік циклін басқару бойынша тапсырмалар ең аз дегенде екі тәуелсіз тараптың қатысуын көздейді – ТО операторы мен МТҚ РМК-ның жауапты жұмыскері. Сондай-ақ, ҚР ҰКО негізгі материалды басқару, ҚР ҰКО АЖ қол жеткізуді басқару, ҚР ҰКО жүйелеріндегі өзгерістерді басқаруды, ҚР ҰКО жүйелерін резервті көшіруді және т.б. бойынша тапсырмалар МТҚ РМК-ның екі тәуелсіз бөлімшелеріне қатысты екі жұмыскерлерден кем емес қатысуын көздейді.

5.2.3. Жауапты рөлді сәйкестендіру және аутентификациялау

МТҚ РМК жұмыскерлерінің жауапты рөлдерді қызметтік қызметі осы Қағидалардың 5.1.2-тармағына сәйкес МТҚ РМК физикалық қорғалған периметрі шегінде ғана мүмкін. Жұмыскерлерді қорғалған периметрге қол жеткізуі жұмыскердің жеке басын растаумен сүйемелденеді. ҚР ҰКО АЖ-мен жұмыс сондай-ақ МТҚ РМК жұмыскерлерінің жеке басын растаумен сүйемелденеді.

5.2.4. Жауапкершілікті бөлуді талап ететін ҚР ҰКО АКИ функциялары

ҚР ҰКО міндеттерді бөлуді талап ететін үйлестірілмейтін функцияларды айырады. Оларға мыналар жатады:

- ҚР ҰКО АЖ әкімшілендіру;
- ҚР ҰКО жүйелерін әзірлеу;
- ТО операторларының жұмысы.

ҚР ҰКО үйлестірілмейтін функциялардың бөлуін өзінің барлық процестеріндесакталуын қамтамасыз етеді.

5.3. ҚР ҰКО ЖҰМЫСКЕРЛЕРІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

МТҚ РМК мыналарға сәйкес МТҚ РМК жұмыскерлерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді:

- физикалық қауіпсіздікті ұйымдастыру бойынша ҚР ҰКО ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелері мен жұмыскерлерінің орналастыруын қамтамасыз ететін ұйымдардың ішкі саясаттарын;
- Қазақстан Республикасының заңнамасын.

МТҚ РМК жұмыскерлерінің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша нақты шаралар құжаттармен қалыпталған және бекітілген, алайда, жарияланбайды, себебі ҚР ҰКО құпия ақпаратты қамтиды.

5.3.1. ҚР ҰКО жұмыскерлерінің тәжірибесіне және біліктілігіне қойылатын талаптар

МТҚ РМК жұмыскерлердің мыналарға сәйкес тәжірибесіне және біліктілігіне қойылатын ең төмен талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етеді:

- МТҚ РМК ішкі кадрлық саясаттарға және лауазымдық нұсқаулықтар;
- ҚР ҰКО АЖ жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттары;
- Қазақстан Республикасының заңнамасын.

Тәжірибесіне және біліктілігіне қойылатын талаптарға сәйкестігін растау көшірмелерін кадрлар бөлімінде сақталумен растаушы дипломдар, сертификаттар, ұсынымдар және т.б. ұсынумен жүзеге асыралады.

5.3.2. МТҚ РМК жұмыскерлерін тексеру процедуралары

МТҚ РМК жұмыскерлерді мыналарға сәйкес қабылдау алдында және еңбек шартының әрекет ету ішінде тексеруді қамтамасыз етеді:

- МТҚ РМК немесе Мемлекеттік корпорацияның ішкі кадрлық саясаттарға және лауазымдық

нұсқаулықтар;

- ҚР ҰКО АЖ жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттары;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасы.

Тексерулер ең аз дегенде мына мәселелердің құжаттармен расталуын қамтиды:

- осы Қағидалардың 5.3.1-тармағына сәйкес тәжірибесіне және біліктілігіне қойылатын ең төмен талаптарға сәйкестігі;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға және МТҚ РМК жұмыскерінің рөліне сәйкес қажетті анықтамалар мен растауларды ұсыну.

5.3.3. МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыруға қойылатын талаптар

МТҚ РМК қызметтік міндеттерді құзыретті және сапалы орындау мақсатында жұмыскерлердің біліктілігін арттыруды қамтамасыз етеді. МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыру лауазымдық міндеттеріне сәйкес дайындық, қайта даярлау мен біліктілігін арттыру арқылы жүзеге асырылады. Жұмыскерлерінің біліктілігін арттыру бойынша іс-шаралар қажетті курстардан өту мен оқытатын іс-шараларға баруды қамтиды.

5.3.4. МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыру мерзімділігі

МТҚ РМК жұмыскерлерінің біліктілігін арттыру бойынша іс-шаралардың мерзімділігі мыналарға сәйкес анықталады:

- ҚР ҰКО қызметін жүзеге асыру мақсаттарында қажеттіліктері;
- ішкі кадрлық саясаттармен және лауазымдық нұсқаулықтармен;
- Қазақстан Республикасының заңнамамен.

5.3.5. МТҚ РМК жұмыскерлерін жұмыс бабымен ауысу жиілігі мен бірізділігі

ҚР ҰКО жұмыскерлерінің жұмыс бабымен ауысуы мыналарға сәйкес анықталады

- ҚР ҰКО қызметін жүзеге асыру мақсаттарында қажеттіліктері;
- ҚР ҰКО және МТҚ РМК ішкі кадрлық саясаттармен, лауазымдық нұсқаулықтармен және жоспарлармен;
- Қазақстан Республикасының заңнамасымен.

МТҚ РМК жұмыскерлерін жұмыс бабымен ауысу бойынша шешімдер МТҚ РМК директорымен немесе уәкілетті орынбасармен бекітіледі.

5.3.6. МТҚ РМК жұмыскерлерінің санкцияланбаған іс-әрекеттер үшін жауапкершілігі

МТҚ РМК жұмыскерлері, сондай-ақ ТО операторлары мыналарға сәйкес ішкі тәртіпті сақтау үшін жауапты болады:

- МТҚ РМК немесе Мемлекеттік корпорацияның ішкі кадрлық саясаттарына және лауазымдық нұсқаулықтарына;
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымдардың ішкі саясаттарымен;
- Қазақстан Республикасының заңнамасымен.

Санкцияланбаған іс-әрекеттерді немесе санкцияланбаған іс-әрекеттерді жасауға күдікті анықтаған кезде бұзушылықты анықтаған тұлға ол туралы МТҚ РМК қауіпсіздік департаментіне хабарлайды. МТҚ РМК ақпараттық қауіпсіздік департаментінің жауапты жұмыскері бұзушының жүйелерге қол жеткізуді жедел бұғаттау қажеттілігі туралы шешімді қабылдайды және инцидентті тіркейді. Инцидентті зерттеу бойынша алдағы іс-шара, сондай-ақ жауапкершілік шараларын анықтау жоғарыда көрсетілген регламенттермен анықталған тәртіпте жүзеге асырылады.

5.3.7. Тәуелсіз тараптарға қойылатын талаптар

ҚР ҰКО қызметін қамтамасыз ететін АЖ-мен тікелей жұмыс жасауға ҚР ҰКО қатысты емес тәуелсіз тараптарды ҚР ҰКО жол бермейді. Тәуелсіз тараптар ҚР ҰКО кейбір процедуралар кезінде қатысушылар немесе бақылаушылар ретінде қатыса алады.

Тәуелсіз бақылаушылар ретінде қатысуға мыналар жіберіледі:

- ҚР ҰКО АКИ немесе ҚР НКО АКИ жұмыс істеуіне қатынасы бар уәкілетті органдар (мысалы, ҚР ҰҚК, Қазақстан Республикасы Премьер-министрінің Кеңесі және т.б.);
- сертификаттайтын органдар қызметтерді орындау туралы шарттар және жария етпеу туралы келісім негізінде (мысалы, ҚР ҰКО жабдығын сертификаттау мақсаттарында, WebTrust аудиторлары және т.б.).

5.3.8. ҚР ҰКО және МТҚ РМК жұмыскерлеріне мазмұны ашылатын құжаттама

МТҚ РМК мынадай мақсаттарды жұмыскерлерді қажетті материалдардың барынша аз қамтамасыз

етеді:

- осы Қағидалардың 5.3.3-тармағына сәйкес лауазымдық нұсқаулықтарға сәйкес оқыту және біліктілікті арттыру;
  - лауазымдық міндеттерді орындау.
- Материалдармен қамтамасыз ету мыналарға сәйкес жүзеге асырылады:
- МТҚ РМК ішкі кадрлық саясаттарға және лауазымдық нұсқаулықтарға;
  - ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттарына;
  - Қазақстан Республикасының заңнамасына.

5.3.9. Мемлекеттік корпорация жұмыскерлеріне консультациялық қызмет көрсетуге қойылатын талаптар

Қызметтерді көрсетудің сапасын арттыру мақсатында «МТҚ» РМК Мемлекеттік корпорация филиалдарында бекітілген кесте-жоспарға сәйкес тіркеу орталықтарының операторларына консультациялық қызметтер көрсетеді.

Астана, Алматы қалаларында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының облыс орталықтарында консультациялық қызметтер көрсету бір тоқсанда кем дегенде 1 рет жүргізіледі.

Тіркеу орталықтарының операторлары үшін қосымша консультациялық қызмет көрсету қажет болған жағдайда, Мемлекеттік корпорация «МТҚ» РМК-ға консультациялық қызмет көрсетуге сұрау салу жібереді.

Қызметті көрсетудің шеңберінде тіркеу орталықтары операторларының білімін бақылауды жүргізуге қатысу (мәселен, тестілеу арқылы).

5.4. ОҚИҒАЛАРДЫҢ ҚР ҰКО АЖ-ДА ҚҰЖАТТАНДЫРУ (ЖУРНАЛДАУ)

5.4.1. Журналданатын оқиғалардың түрлері

ҚР ҰКО журналдарды жүргізу мен сақтауды мына оқиғалардың түрлері үшін жүзеге асырады:

- 1) ҚР ҰКО кілтті жұптарының өмірлік циклін басқару оқиғаларын, оның ішінде жасау;
- 2) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің өмірлік циклін басқару оқиғалары, оның ішінде:
  - ҚР ҰКО тіркеу куәлігін беру және кері қайтаруға өтінішті беру;
  - ҚР ҰКО тіркеу куәлігін беру және кері қайтаруға сұрау салулардың сәтті немесе сәтсіз өңделуі;
  - КТКТ жасау және жариялау.
- 3) ҚР ҰКО физикалық және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етумен байланысты оқиғалар:
  - ҚР ҰКО жүйелерін жаңарту немесе модификациялау;
  - ҚР ҰКО жүйелеріне қол жеткізуді басқару немесе қол жеткізуді басқару саясаттарын ауыстыру (оның ішінде пайдаланушылардың рөлдері мен профильдері);
  - ақпараттық қауіпсіздік оқиғалары (оның ішінде, құпия ақпаратқа және ҚР ҰКО жүйелеріне қол жеткізуді алу талпыныстары – сәтті, сондай-ақ сәтсіз);
  - ҚР ҰКО АЖ бағдарламалық және аппараттық қаулықтар мен кателер;
  - ҚР ҰКО жазбалардың кілттер мен парольдер түріндегі нақты түрде жол бермейді.

5.4.2. Бақылау хаттамаларын талдау жиілігі

ҚР ҰКО ішкі бақылаулары жүйесінің жұмыс істеу мақсатында күн сайынғы журналдардың талдауын жүзеге асырады.

Тұрақты негізде, бірақ жартыжылда 1 реттен сирек емес бақылау сомасын есептеу жөніне алған деректерді басу арқылы КО оқиғалардың мұрағаттық журналдарындағы тұтастық, авторланбаған белсенділік мен өзгерістерге тексеру жүргізіледі.

5.4.3. Журналдарды сақтау мерзімі

ҚР ҰКО күнтізбелік 90 күн ішінде журналдарды сақтайды, бұдан кейін журналдар мұрағаттауға жатады және осы Қағидалардың 5.5-тармағына сәйкес операциялық жүйенің штаттық құралдарымен берілген серверге көшіріледі.

5.4.4. Журналдарды қорғау

ҚР ҰКО журналдардың санкцияланбаған қараудан, модификациялаудан және жоюдан қорғалуын қамтамасыз етеді. Журналдарды қорғау ұйымдастырушылық және техникалық шаралармен қамтамасыз етіледі.

5.4.5. Журналдарды резервті көшіру

ҚР ҰКО журналдардың тоқсан сайынғы негізде резервті көшірілуін жүзеге асырады. Резервті көшірмелер олардың тұтастылығын қамтамасыз етілумен сақталады.

5.4.6. Журналдарды жинау жүйесі (ішкі және сыртқы)

ҚР ҰКО сыртқы жүйелермен негізгі оқиғалар журналдарды жинаудың бөлінген жүйесі – “Syslog Server” қауіпсіздік жүйесімен автоматты режимде алдағы талдау үшін қосымша қайта жіберіледі.

5.4.7. Оқиғаны туындатқан субъектіні хабарландыру

Айтылмаған.

5.4.8. Осалдықтарды бағалау

ҚР ҰКО осалдықтардың, сондай-ақ мыналарға сәйкес ҚР ҰКО ішкі бақылаулар жүйесінің жұмысы шеңберінде айқындалған осалдықтардың мерзімді бағалауын жүзеге асырады:

- МТҚ РМК ішкі саясаттармен (оның ішінде осалдықтарды мерзімді бағалауды өткізу, тәуекелдерді басқаруды және инциденттерді басқаруды өткізу тәртібінің регламенттеріне сәйкес);
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттармен;
- Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарына.

5.5. ЖАЗБАЛАРДЫҢ МҰРАҒАТЫ

5.5.1. Мұрағатталатын оқиғалардың түрлері

ҚР ҰКО Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес ақпараттың мына түрлерінің мұрағатты сақталуын қамтамасыз етеді:

- оқиғалар журналдары;
- жазылушылардың қолданыстағы және кері қайтарлған тіркеу куәліктері;
- ҚР ҰКО қолданыстағы және кері қайтарлған тіркеу куәліктері;
- жазылушылардың тіркеу куәліктерін беруге және кері қайтаруға өтініш;
- жазылушылардың және ҚР ҰКО кері қайтарылған тіркеу куәліктерінің тізімдері.

5.5.2. Мұрағатты сақтау мерзімі

ҚР ҰКО Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкес мұрағаттың үздіксіз жұмысын қамтамасыз етеді. Деректерді мұрағаттық сақтау ұзақтығы мыналарға сәйкес белгіленеді:

- деректердің әр түріне арналған МТҚ РМК ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттармен;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға.

5.5.3. Мұрағатты қорғау

ҚР ҰКО мұрағатты материалдардың қорғалуын мыналарға сәйкес қамтамасыз етеді:

- деректердің әр түріне арналған МТҚ РМК ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттармен;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға.

Мұрағатқа қол жеткізу тек қана МТҚ РМК жауапты жұмыскерлермен шектелген. ҚР ҰКО санкцияланбаған қол жеткізуден, модификациядан немесе жоюдан қорғау бойынша техникалық және ұйымдастырушылық шараларды пайдаланады.

5.5.4. Мұрағатты резервті көшіру

Мұрағатта сақталатын деректер, мерзімді резервті көшіруге қойлатын талаптарға сәйкес резервтеледі. Мұрағаттың резервті көшірмелері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес сақтаудың физикалық қорғалған жерде сақталады.

5.5.5. Уақытша жазба белгілерін қоюға қойылатын талаптар

ҚР ҰКО мұрағатқа енгізу күнін автоматтандырылған көрсетілумен мұрағатты материалдардың автоматты тізбесіне әкеледі. Мұрағатты материалдардың тізбесі ҚР ҰКО негізгі сертификатпен қол қойлады.

5.5.6. Мұрағаттық деректерді жинау жүйесі (ішкі және сыртқы)

ҚР ҰКО мыналарға сәйкес мұрағатты деректердің жинауын қамтамасыз етеді:

- деректердің әр түріне арналған МТҚ РМК ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттармен;

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға.

5.5.7. Мұрағаттау шарттары

Материалдарды мұрағаттау мыналарға сәйкес жүзеге асырылады:

- деректердің әр түріне арналған МТҚ РМК ішкі саясаттармен;
- ҚР ҰКО жүйелерінің жұмысын қамтамасыз ететін ұйымның ішкі саясаттармен;
- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға.

5.5.8. Мұрағаттық ақпаратты алу және тексеру тәртібі

Мұрағаттық материалдарға қол жеткізу осы Қағидалардың 5.5.3-тармағына сәйкес шектелген. МТҚ РМК жауапты жұмыскерлері осы Қағидалардың 5.7 -тармағына сәйкес мұрағатты ақпараттың тексеруін жүзеге асырады.

5.6. ҚР ҰКО КІЛТТЕРІН ШЫҒАРУ

ҚР ҰКО негізгі тіркеу куәлігінің жарамдылық мерзімі аяқталғанда немесе кілтті жұптарды жария еткен жағдайда ҚР ҰКО кілтті жұптарды және тіркеу куәліктерді шығаруды жүзеге асырады.

Бұл ретте ҚР ҰКО:

- ескі кілтті жұптарды және оларға сәйкес тіркеу куәліктерін пайдалануын тоқтатады;
- жаңа кілтті жұптарды және тиісті негізгі тіркеу куәліктерін жасайды.

ҚР ҰКО кілтті жұптарды жасау бақылаушы түрінде тәуелсіз тараптың қатысумен жүзеге асырылады.

5.7. ҚР ҰКО КІЛТТЕРІН ЖАРИЯ ЕТУ ЖӘНЕ АПАТТЫ ҚАЙТА ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

5.7.1. Оқиғалар мен жария етуді өңдеу процедуралары

ҚР ҰКО апатты жағдайлар немесе жария ету жағдайына маңызды деректердің резервті көшірмелерін кұру және қауіпсіз сақтауын қамтамасыз етеді:

- тіркеу куәліктерінің беру және мәртебесін өзгертуге өтініш;
- оқиғалар журналдары;
- кері қайтарылған тіркеу куәліктерінің тізімі;
- ҚР ҰКО кілтті жұптары.

ҚР ҰКО оқиғалардың фактілері бойынша, сондай-ақ ҚР ҰКО жабық кілттерін жария ету немесе жария етудің күдікті екендігінің фактісін анықтаған кезде мына мақсаттарды Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және ҚР ҰКО ішкі регламенттерге сәйкес процедуралар өткізіледі:

- оқиғаны бағалау және санаттау;
- ҚР ҰКО тәуекелдерді бағалауға сәйкес оқиғалар салдарын алдын алу немесе жою бойынша шараларды қолдану.

5.7.2. Есептеу, бағдарламалық ресурстардың және/немесе деректердің бұзылуы

ҚР ҰКО есептеу, бағдарламалық ресурстардың және/немесе деректердің бұзылуы оқиға ретінде қарастырылады және осы Қағидалардың 5.7.1 -тармағына сәйкес өңделеді.

5.7.3. ҚР ҰКО жабық кілтін жария ету

ҚР ҰКО жабық кілттерінің мүмкін жария етуге мониторингіні қосатын ішкі бақылаулар жүйесінің жұмысын қамтамасыз етеді. ҚР ҰКО жабық кілттерін жария ету немесе жария етілуі туралы негізделген күдіктер болған жағдайда ҚР НКО және ҚР ҰКО қызметінің үздіксіздігі мен қайта қалпына келтіруді қамтамасыз ету жоспары күшіне енеді.

ҚР ҰКО кілтті жұптарды қайта шығару қажет болғанда, осы Қағидалардың 6.1 -тармағына сәйкес процедура орындалады. Бұл ретте ҚР ҰКО АКИ барлық қатысушыларын ҚР ҰКО кілтті жұптарды қайта шығару фактісі туралы хабарландыру қамтамасыз етіледі.

5.7.4. Оқиғалардан кейінгі үздіксіз қызмет мүмкіндігі

ҚР ҰКО қатерлерді іске асыру салдарын жеңілдетуге бағытталған нақты Қызметті қайта қалпына келтірудің бекітілген және тестілеуден өткен жоспары қабылданды. Қызметті қайта қалпына келтіру жоспары ҚР ҰКО қатерлерді бағалаудың ішкі процедураларына сәйкес жаңарту қажеттілігіне әрдайым қарастырылады.

ҚР ҰКО қызметтерінің мен негізгі функцияларының үздіксіздігін қамтамасыз ету мақсатында ҚР ҰКО резервті жүйелеріне ие. ҚР ҰКО негізгі жүйесінің ақпараты онлайн режиме резервті жүйелерімен үйлестіріледі.

ҚР ҰКО жұмыс қабілеттілігіне қандай да болса деңгейде ықпал жасай алатын сыртқы және /немесе ішкі қатерлер туындаған кезде ҚР ҰКО маңызды сервистерді қайта қалпына келтіруге қажетті уақыт:

- ҚР ҰКО АЖ (RTO) толық қайта қалпына келуге арналған мақсатты уақыт = 2 ай 4 сағат 25 минут 39 сек;
- ҚР ҰКО АЖ (pRTO) ішінара қайта қалпына келтіру уақыты = 2 сағат 10 мин;
- Істен шығу арасындағы орташа уақыт = туындайтын қатерге тәуелді.

Үздіксіз қызмет мүмкіндіктерін тестілеу мақсатында, ҚР НКО және ҚР ҰКО қызметінің үздіксіздігі мен қайта қалпына келтіруді қамтамасыз ету жоспарын тұрақты түрде тестілеуін жүргізеді.

5.8. ҚР ҰКО ҚЫЗМЕТІНІҢ ТОҚТАТЫЛУЫ

ҚР ҰКО қызметін тоқтату қажет болған жағдайда ҚР ҰКО ол туралы барлық жазылушыларды және ҚР ҰКО АКИ қатысушыларын алдан ала хабарлау үшін қажетті барлық шараларды қолданады. Бұдан әрі ҚР ҰКО АКИ жазылушылары мен қатысушыларына ыңғайсыздықты азайту мақсатында ҚР ҰКО қызметті тоқтату жоспарын әзірлейді. Тоқтату жоспары мына мәселелерді қамтуы мүмкін:

- ҚР ҰКО қызметін тоқтату қатысты тараптар, сондай-ақ ҚР ҰКО АКИ жазылушылары мен қатысушыларына ҚР ҰКО мәртебесі туралы ақпараты бар хабарлама;
- ҚР ҰКО мұрағаттарын Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және тиісті Тіркеу куәліктерін қолдану саясатына сәйкес сақтау;
- жазылушылар мен клиенттерді қолдау сервистерін жалғастыру;
- OSCP қызметі және кері қайтарлығын тіркеу куәліктерді шығару сияқты кері қайтаруды тексеру сервистерін жалғастыру;
- қажет болған кезде жазылушылардың қолданыстағы кері қайтарылмаған тіркеу куәліктерді кері қайтару;
- куәландыратын құқық мирасқоры-орталығының орнын басатын тіркеу куәліктерін шығару;
- ҚР ҰКО жабық кілттерінің және осы жабық кілттерді қамтитын криптографиялық модульдердің алдағы орналасқан орны;
- ҚР ҰКО сервистерін оның құқық мирасқорына беруге қажетті ережелер.

6. ҚР ҰКО ТЕХНИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІН БАҚЫЛАУ

6.1. ҚР ҰКО ЖӘНЕ ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫЛАРДЫҢ КІЛТТІ ЖҰПТАРЫН ШЫҒАРУ ЖӘНЕ ОРНАТУ

6.1.1. ҚР ҰКО кілтті жұбын жасау

ҚР ҰКО АКИ-де пайдаланатын барлық кілтті жұптарды ҚР ҰКО шығарады. Кілтті жұптарды шығару деңгейі бойынша екіншісінен төмен емес ҚР СТ 1073-2007 Қазақстан Республикасының қолданыстағы стандартқа сәйкестікке сертификатталған криптографиялық модульдердің көмегімен жүзеге асырылады.

ҚР ҰКО өзінің кілтті жұптарын шығару тек қана құзыретті жауапты жұмыскерлердің қатысуымен және тәуелсіз тараптың қадағалаумен бекітілген ішкі регламентке сәйкес жүзеге асырылады. ҚР ҰКО кілтті жұптарын шығару рәсімі процедураның барлық қатысушылардың қол қойылған тиісті хаттамамен күшіне енеді. Хаттамалар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнама талаптарына және ҚР ҰКО ішкі регламенттерге сәйкес сақталады және мұрағатталады.

6.1.2. ҚР ҰКО жазылушыға жабық кілтті жеткізу

Қазіргі уақытта ҚР ҰКО жазылушыларының кілтті жұптарын тек қана мына тасығыштардың түрлерінде шығарады:

- 1) жеке куәліктерге (Қазақстан Республикасы азаматтары, жеке тұлғалар үшін);
- 2) KazToken, JaCarta, eToken сияқты негізгі материалды жариялау (жария ету немесе модификациялау) мүмкіндігі болмайтын тікелей сертификатталған қорғалған тасығышта;
- 3) жазылушының файлдық жүйесінде.

ҚР ҰКО жазылушыларының кілтті жұптары осы Қағидалардың 6.4.1-тармағына сәйкес парольдің көмегімен қорғалады.

Кілтті жұптарды жеке куәліктерге жазу мына тәсілдердің бірімен жүзеге асырылады:

- 1) тіркеу куәлігін беруге өтінішті онлайн өздігінен берген жағдайда – картридердің көмегімен көрсетілетін қызметті алушының өздігінен;
- 2) көрсетілетін қызметті алушының немесе оның ТО-дағы өкілінің жеке жүгінген жағдайда — картридердің көмегімен ТО операторымен.

Кілтті жұптарды сертификатталған қорғалған тасығышқа жазу мына тәсілмен жүзеге асырылады:

- 1) тіркеу куәлігін беруге өтінішті онлайн өздігінен берген жағдайда - сертификатталған қорғалған тасығышқа көрсетілетін қызметті алушының өздігінен;

ҚР ҰКО ішкі бақылауларды жазылушылардың ішкі кілттерін ҚР ҰКО-да қандай да бір түрде сақталуын жою үшін ұйымдастырушылық және техникалық шаралар арқылы қолдайды.

6.1.3. ҚР ҰКО жазылушының ашық кілтін ҚР ҰКО АЖ-ға беру

ҚР ҰКО жазылушының ашық кілтті кілтті жұптың құрамында және ҚР ҰКО АЖ-ға беруді талап етпейтіндей түрде шығарылады.

6.1.4. ҚР ҰКО ашық кілтін сенім білдіруші тараптарға беру

ҚР ҰКО ашық кілтті ҚР ҰКО интернет-ресурсында ҚР ҰКО негізгі тіркеу куәлігінің құрамында қолжетімді, ҚР ҰКО ашық кілтінің тұтастығын және сенімділігін қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық-техникалық шараларды қамтамасыз етеді.

6.1.5. Кілттердің өлшемдері

ҚР ҰКО жазылушыларның кілтті жұптары RSA (PKCS#1) алгоритміне сәйкес шағарылады жына мынадай ұзындығы бар:

- жабық кілт— 2048 бит;
- ашық кілт— 2048 бит.

Сондай-ақ, ҚР ҰКО-ы МЕМ СТ алгоритміне сәйкес заңды тұлғалар жазылушыларның мынадай ұзындығы бар кілтті жұптарын шығарады:

- жабық кілт — 256 бит;
- ашық кілт — 512 бит.

6.1.6. Ашық кілтті құру параметрлері

Кілтті жұпты құру параметрлері 6.1.1-тармағында белгіленді.

6.1.7. Кілтті пайдалану мақсаттары

Жоғарыда 1.5-тармағына сәйкес.

6.2. ҚР ҰКО ЖӘНЕ ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫЛАРДЫҢ ЖАБЫҚ КІЛТТЕРІН ҚОРҒАУ, СОНДАЙ-АҚ ҚР ҰКО КРИПТОГРАФИЯЛЫҚ АППАРАТТЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ӨМІРЛІК ЦИКЛІН БАСҚАРУ БАҚЫЛАУЛАРЫ.

ҚР ҰКО жабық кілттерін қорғау және ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің өмірлік циклінің қауіпсіз басқару мақсатында ішкі бақылау ортасын қолдайды.

6.2.1. Криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің стандарттары мен бақылау

ҚР ҰКО ақпараттық криптографиялық қорғанысы құралдарын қауіпсіздік деңгейінің екіншісінен төмен емес жалпы техникалық талаптарды анықтайтын Қазақстан Республикасында әрекет ететін стандарттарға сәйкестігіне сертификатталған тек қана криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді ғана пайдалануға жол береді.

ҚР ҰКО негізгі және резервті объектілерде тасымалдау, іске қосу-реттеу жұмыстары мен пайдалану кезінде криптографиялық аппараттық қамтамасыз етудің құпиялылығын және тұтастығын қамтамасыз ету мақсатында қатар техникалық және ұйымдастырушылық шараларды іске асырады. Сондай-ақ, ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді оның техникалық және пайдаланушылық құжаттамаға, сондай-ақ осы Қағидалардың 5.1-тармағына сәйкес физикалық қауіпсіздіктің ішкі қағидаларына және осы Қағидалардың 5.2-тармағына сәйкес процедуралық ережелерге қатаң сәйкестікте пайдалану және қызмет көрсетуді қамтамасыз ету үшін қатар техникалық және ұйымдастырушылық шараларды іске асырады.

ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз ету осыған арналған ҚР ҰКО қорғалған объектілерде ғана сақталуы және пайдалануы тиіс. ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді жөндеу жұмыстары үшін пайдаланудан шығару кепілденген тазалаумен және мүмкін болған кезде құрылғы жадының жинақтаушыларын физикалық жоюмен сүйемелдеуі тиіс. ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді пайдаланудан түпкі шығару криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді қорғалған ортада физикалық жоюмен сүйемелдеуі тиіс.

ҚР ҰКО криптографиялық аппараттық қамтамасыз етуді қабылдау, қызмет көрсету және пайдаланудан шығару бойынша іс-шаралар осы Қағидалардың 5.2-тармағына сәйкес сенім білдірген рөлдердің тізіміне қосылған жауапты жұмыскерлердің қатысуымен жүзеге асырылуы тиіс.

6.2.2. ҚР ҰКО жабық кілтінің m-нан n-ға схемасы бойынша жауапты тараптар арасында бөлу

Қолмен өткізілетін және ҚР ҰКО жабық кілттерін пайдалануды талап ететін криптографиялық операциялар бөлінген құпия көмегімен қорғалған ҰКО жабық кілтінің резервті көшірмесін пайдаланумен жүзеге асырылады. Ол үшін ҚР ҰКО жабық кілтінің резервті көшірмесін («құпия») қайта қалпына келтіруге қажетті ақпарат n бөліктерге бөлінеді. ҚР ҰКО жабық кілтінің резервті көшірмесін сәтті қайта қалпына келтіру үшін құпияның m бөліктерінен кем емес керек. Құпияны шығару кезінде m және n мәндері мына формула бойынша анықталады: $n > m + 1$.

Құпияның бөліктері осы Қағидалардың 6.4.1-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және ҚР ҰКО ішкі регламентті құжаттамаға сәйкес ҚР ҰКО кілтті жұптарды шығару процедурасының жауапты қатысушылары сақтайды.

6.2.3. ҚР ҰКО жазылушылардың жабық кілттерін депозитке салу

ҚР ҰКО жазылушыларының жабық кілттері депозитке салынбайды.

6.2.4. ҚР ҰКО жабық кілтін резервті көшіру

ҚР ҰКО жабық кілттерін бұзған немесе қолжетімді болмаған жағдайда, ҚР ҰКО кілтті жұптарды шығарған кезде олардың резервті көшірмелері құрылады. ҚР ҰКО кілтті жұптардың резервті көшірмелері осы Қағидалардың 6.2.2-тармағына сәйкес құпиямен қорғалады.

Резервті көшіру процедурасы ҚР ҰКО басқару ортасының жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін және жабық кілттерді қайта қалпына келтіру мүмкіндігі үшін реттелген және құжаттандырылады.

6.2.5. ҚР ҰКО жабық кілтін мұрағаттау

Жарамдылық мерзімі өткен ҚР ҰКО жабық кілттерін мұрағаттауға жол берілмейді.

6.2.6. Криптографиялық модульдерде сақталатын ҚР ҰКО жабық кілттерінің импорты және экспорты

ҚР ҰКО негізгі материал криптографиялық модульдерден тыс тек қана шифрланған түрде ҚР ҰКО негізгі материалдың тұтастығы мен құпиялылығын қамтамасыз етумен болады.

ҚР ҰКО криптографиялық модульдерден ҚР ҰКО негізгі материалдың экспорты осы Қағидалардың 6.2.4-тармағына сәйкес жабық кілттің резервті көшірмесі түрінде ғана мүмкін.

6.2.7. ҚР ҰКО жабық кілтін криптографиялық модульде және қорғалған тасығыштардағы жазылушылардың жабық кілттерін сақтау

ҚР ҰКО жабық кілттерін сақтайтын криптографиялық модульдер құрылғының жедел жадында шифрланбаған түрде негізгі материалды сақтауды аппаратты жол бермейді.

Сертификатталған қорғалған тасығыштарда сақталып отырған ҚР ҰКО жазылушыларының жабық кілттері PKCS#11 стандартының талаптарына сәйкес сақталады.

6.2.8. ҚР ҰКО және жазылушылардың жабық кілтін іске қосу тәсілдері

ҚР ҰКО жабық кілттері пайдаланар алдында осы Қағидалардың 6.2.1-тармағына сәйкес қолмен іске қосылады.

ҚР ҰКО жазылушылардың жабық кілттері пайдаланар алдында парольді берген кезде іске қосылады. Жабық кілттерді алдағы пайдалану парольді енгізумен ғана мүмкін.

6.2.9. Жеке кілтті істен шығару тәсілі

ҚР ҰКО жабық кілтін істен шығару оның ҚР ҰКО аппараттық-криптографиялық модульде қауіпсіз сақтаумен байланысты жүзеге асырылмайды.

6.2.10. ҚР ҰКО және жазылушылардың жабық кілтін жою тәсілі

ҚР ҰКО жабық кілттерінің пайдаланудан шығарылған барлық бөліктері қайта қалпына келтірудің кепілдендірілген мүмкіндігінсіз жойылады. ҚР ҰКО жабық кілтін жою процедурасы тәуелсіз бақылаушылардың қатысуымен уәкілетті жұмыскерлермен жүзеге асырылады.

ҚР ҰКО жазылушылардың жабық кілттерін жою ҚР ҰКО жазылушыларының жауапкершілігі болып табылады.

6.2.11. ҚР ҰКО криптографиялық модульдерін бағалау

ҚР ҰКО пайдаланатын барлық криптографиялық модульдер екінші деңгейден төмен емес ҚР СТ 1073-2007 Қазақстан Республикасының қатысты қолданыстағы стандарт талаптарына сәйкестігіне сертификатталды. Сертификатталмаған криптографиялық модульдерді пайдалану ҚР ҰКО ішкі регламенттерге, осы Қағидаларға және тіркеу куәліктерін қолдану саясатына сәйкес жол берілмейді.

6.3. ҚР ҰКО КІЛТТЕР ЖҰБЫН БАСҚАРУДЫҢ БАСҚА АСПЕКТІЛЕРІ

6.3.1. Ашық кілттерді мұрағаттау

ҚР ҰКО кез келген уақытта тіркеу куәліктерін берген ҚР ҰКО және ҚР ҰКО жазылушыларының барлық ашық кілттері осы Қағидалардың 5.5-тармағына сәйкес тиісті тіркеу куәліктерінің құрамында мұрағатталады.

6.3.2. Тіркеу куәліктерінің жарамдылық мерзімі мен кілтті жұптарды пайдалану

ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің жарамдылық мерзімі 5 жылды құрайды. ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктері жарамдылық мерзімі 1 жыл құрайды. ҚР ҰКО-ның TSP және OSCP қызметтерінің тіркеу куәліктері жарамдылық мерзімі 1 жыл құрайды. ҚР ҰКО немесе ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктерін кері қайтарған жағдайда жарамдылық мерзімі кері қайтару сәтінде аяқталады. Кері қайтарылған ҚР ҰКО немесе жазылушылар тіркеу куәліктерінің кілтті жұптарын пайдалануға ҚР ҰКО жол бермейді.

6.4. АКТИВАЦИЯЛЫҚ ДЕРЕКТЕР

6.4.1. Жабық кілттердің іске қосу деректерін жасау және орнату

Жабық кілттердің құпиялылығын, тұтастығы мен қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында ҚР ҰКО кілттердің активациялық деректермен қорғанысын қолданады.

ҚР ҰКО жабық кілттерін шығару осы Қағидалардың 6.2.2-тармағына сәйкес сипатталған процедураға сәйкес қорғалған негізгі ақпарат тасығыштарындағы «құпияны» құрумен сүйемелдейді. «Құпияны» пайдалану екі факторлы аутентификацияны талап етеді – құпия бөлігі тасығышын және бірегей PIN-кодты пайдалану.

ҚР ҰКО жабық кілттерін шығару процедурасының жауапты қатысушылар құзыреттері мен тәуелсіздігін бөлу принциптеріне сәйкестігіне байланысты іріктеледі. Жауапты қатысушыға сеніп тапсырылған құпияның әр бөлігін белсендіру деректері тікелей жауапты қатысушының өзі енгізеді және қалған жауапты қатысушыларға жарияланбайды.

ҚР ҰКО жазылушыларының жабық кілттері жеке куәлікке немесе қорғалған тасығышқа кілтті жұптарды шығарған кезде жазылушының өзі беретін парольмен қорғалады. Файлдық жүйеге шығарылған жазылушылардың жабық кілттері жазылушы кілттер шығарылғаннан кейін бірден ауыстыруға міндетті стандартты «123456» парольмен қорғалады.

6.4.2. Іске қосу деректерін қорғау

ҚР ҰКО АКИ қатысушылары өзінің жабық кілттерін белсендіру деректерін немесе ҚР ҰКО жабық кілті сенім білдірген құпия бөлігін жарияланудан және өзгерістен қорғауға тиісті, сондай-ақ өз белсендіру деректерінің қолжетімділігін қамтамасыз етуі тиіс.

ҚР ҰКО кілтті жұптарды шығару процесінің жауапты қатысушылары оларға сенім білдірген құпия бөлігін және белсендіру деректерін сақтау үшін жауапты болуға келісімді құжат жүзінде береді.

ҚР ҰКО жазылушылары өз жабық кілтінің парольін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына, осы Қағидалар мен мемлекеттік қызметті алуға ҚР ҰКО АЖ пайдаланушылық келісім талаптарына сәйкес жариялаудан қорғау үшін жауапты болады.

6.4.3. Іске қосу деректерімен жұмыс жасаудың өзге аспектілері

ҚР ҰКО жабық кілттерін белсендіру деректері осы деректермен белсендірілетін жабық кілттерді жоғалудан, ұрлаудан, модификациядан, жария етуден немесе санкцияланбаған пайдаланудан қорғайтын процедураларды пайдаланумен пайдаланудан шығарылады. Алдағы сақтауға жатпайтын белсендіру деректері физикалық жою арқылы пайдаланудан шығарылады.

6.5. КОМПЬЮТЕРЛІК ҚАУІПСІЗДІКТІ БАҚЫЛАУ

6.5.1. Компьютерлік қауіпсіздіктің арнайы техникалық талаптары

ҚР ҰКО техникалық құралдары мыналар арқылы қорғаумен қамтамасыз етіледі:

- қауіпсіздікті қамтамасыз етудің ұйымдастырушылық-техникалық шаралар (оның ішінде қолжеткізуді бақылау, БҚ жаңартуларын басқару, вирусқа қарсы қорғаныс және басқ.);
- оқиғаларды журналдау.

6.5.2. Компьютерлік қауіпсіздікті бақылау

ҚР ҰКО компьютерлік қауіпсіздікті қамтамасыз етудің сертификатталған құралдарын пайдаланады, бұл қауіпсіздіктің жоғары деңгейін сәтті бағалауды растайды.

ҚР ҰКО тәуекелдерді бағалау және тәуекелдердің алдағы өңдеумен инфрақұрылымдағы осалдықтарды мерзімді бағалауды жүзеге асырады.

6.6. ӨМІРЛІК ЦИКЛІНІҢ ҚАУІПСІЗДІГІН БАСҚАРУ

6.6.1. Жүйенің дамуын бақылау

ҚР ҰКО жеке бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеуде. ҚР ҰКО ішкі бақылауларды жүйе жаңартуларына және тестілеуге қойылатын талаптарды анықтау үшін ішкі бақылауларды пайдаланады.

ҚР ҰКО ішкі бақылау жүйесі әзірлеу ортасы және өнімді ортасының бөлінуін, сондай-ақ әзірлеушілер мен жүйелер әкімгерлерінің қайша рөлдердегі жұмыскерлер құзыреттерінің бөлінуін көздейді.

6.6.2. Қауіпсіздікті басқаруды бақылау

ҚР ҰКО қауіпсіздікті басқаруды бақылаудың жұмыс істеуін ҚР СТ ИСО/МЭК 27001 стандартының және МТҚ РМК ішкі құжаттардың талаптарына сәйкес қамтамасыз етеді.

6.6.3. Қауіпсіздіктің өмірлік циклін бақылау

ҚР ҰКО қауіпсіздікті басқаруды бақылауларының жұмыс істеуін ҚР СТ ИСО/МЭК 27001 стандартының талаптарына сәйкес қамтамасыз етеді.

6.7. ЖЕЛІЛЕР ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ БАҚЫЛАУЛАРЫ

ҚР ҰКО ішкі желілердің қауіпсіздігін, сондай-ақ сыртқы желілер арқылы берілетін деректердің қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. ҚР ҰКО өз желілеріне санкцияланбаған қол жеткізден және шабуылдардан ұйымдастырушылық-техникалық шараларды қамтамасыз етеді. желілердің қауіпсіздігін бақылау бойынша шаралардағы саясаттар мен процедуралар құжатталған және бекітілген, алайда жарияланбайды, себебі ҚР ҰКО құпия ақпаратты қамтиды.

6.8. УАҚЫТША БЕЛГІЛЕРДІ ҚОЮ

ҚР ҰКО өзінің мамандандырылған тіркеу куәлігімен мыналарды қоса, барлық журналданатын оқиғалардың күні және нақты уақыты туралы ақпаратқа қол қояды

- тіркеу куәліктері өмірлік циклі оқиғаларының күні мен нақты уақытын;
- шығару күні мен дәл уақытын, сондай-ақ кері қайтарылған тіркеу куәліктері тізімдерінің жарамдылық мерзімдерін;
- тіркеу куәліктері мәртебесін тексеру бойынша қызметтер жауаптарының күні мен дәл уақытын.

6.8.1. Нақты уақыт көзіне қойылатын талаптар

Жүйедегі уақытты синхрондаудың жоғары дәлдігін қамтамасыз ету үшін ҚР ҰКО барлық компоненттері нақты уақыт серверінде конфигурацияланды.

Барлық өнеркәсіптік және резервтік серверлер нақты уақыттың бірыңғай көзіне - SyncServer S200 қосылуы тиіс. SyncServer S200 - уақытты GPS қабылдағыштан алатын (дәлдігі - секундтың миллиардтық бөлігі) Stratum 1 NTP сервері болып табылады. NTP серверіне қоғамдық қол жеткізу мүмкіндігі жоқ, қол жеткізу локальдық желіге арналып қатаң шектелген.

7. ҚР ҰКО ЖӘНЕ КТКТ ЖАЗЫЛУШЫНЫҢ ТІРКЕУ КУӘЛІГІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

7.1. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫ ТІРКЕУ КУӘЛІГІНІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

7.1.1. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы бағыныстылығы басқаға берілген тіркеу куәлігінің құрылымы (RSA алгоритмінде)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 v3 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
SerialNumber	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	CN=2.5.4.3 O=2.5.4.10 C=2.5.4.6	CN = НЕГІЗГІ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» C = KZ
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	C=2.5.4.6 L= 2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.1 0 CN =2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
PublicKey	Ашық кілт	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 v3 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Basic Constraints	Негізгі шектеулер	2.5.29.19, critical	Субъектінің түрі = Сертификаттау орталығы Жол ұзындығына шектеу = Жоқ
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Тіркеу куәлігіне қол қою, кері қайтарып алу тізіміне автономды қол қою (CRL), Кері қайтарып алу тізіміне қол қою (CRL) (06)
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі = 1.2.398.3.3.1.1 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL= http://root.gov.kz/cert/root_rsa.cer

Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.root.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.root.gov.kz/rsa.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	Мәні

**7.1.2. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы бағыныстылығы басқаға
берілген тіркеу куәлігінің құрылымы (MEMCT алгоритмінде).**

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 v3 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	CN=2.5.4.3 O=2.5.4.10 C=2.5.4.6	CN = НЕГІЗГІ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» C = KZ
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN =2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілт (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.3.1.1.0 параметрлерімен 1.2.398.3.10.1.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 v3 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Basic Constraints	Негізгі шектеулер	2.5.29.19, critical	Субъектінің түрі = Сертификаттау орталығы Жол ұзындығына шектеу = Жоқ
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Тіркеу куәліктеріне қол қою, Кері қайтарып алу тізіміне автономды қол қою (CRL), Кері қайтарып алу тізіміне қол қою (CRL) (06)
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі =1.2.398.3.3.1.1 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps

Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://root.gov.kz/cert/root_gost.cer
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімдерін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық аты: URL=http://crl.root.gov.kz/gost.crl URL=http://crl1.root.gov.kz/gost.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	Мәні

7.1.3. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (жеке тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E=1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER = 2.5.4.5 SN=2.5.4.5 G=2.5.4.42 CN=2.5.4.3 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = Электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс) SN = Тегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Тегі Аты (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
PublicKey	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, жұмыс істемей қалуы болмаушылығы

Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Қорғалған электрондық почта - 1.3.6.1.5.5.7.3.4 Жеке тұлға - 1.2.398.3.3.4.1.1
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1]Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі =1.2.398.3.3.2.3 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps [1,2] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = Хабарлама мәтіні Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL= http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL= http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтарып алу тізімдерінің тарату нүктелері	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL= http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1] Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL= http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.4. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (жеке тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс)

		CN =2.5.4.3	O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E =1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER = 2.5.4.5 SN=2.5.4.5 G=2.5.4.42 CN =2.5.4.3 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = жеке тұлғаның электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс) SN = Тегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Тегі Аты (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
PublicKey	Ашық кілттің мәні(2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Кілттерді шифрлау
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Клиенттің түпнұсқалығын тексеру - 1.3.6.1.5.5.7.3.2 Жеке тұлға - 1.2.398.3.3.4.1.1
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі =1.2.398.3.3.2.4 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps [1,2] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = Хабарлама мәтіні Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL= http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL= http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімдерін тарату нүктелері	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL= http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl

Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1] Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl sha256WithRSAEncryption
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	

7.1.5. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (занды тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E=1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER = 2.5.4.5 SN=2.5.4.4 G=2.5.4.42 CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IPN012345678910 (міндетті өріс) SN = Тегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Тегі Аты (міндетті өріс) OU = BIN012345678910 (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.3.1.1.0 параметрлерімен 1.2.398.3.10.1.1.1.1	MEMCT 34.310-2004
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Цифрлық қолтаңба, жұмыс істемей қалуы болмаушылығы
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Қорғалған электрондық почта - 1.3.6.1.5.5.7.3.4 Занды тұлға - 1.2.398.3.3.4.1.2

			Кілттің белгісіз пайдалану (OID), мұндағы OID ретінде көптеген қолжетімді сәйкестендіргіштер анықталды. Қолжетімді сәйкестендіргіштер: 1.2.398.3.3.4.1.2.1 – Қол қою құқығы бар заңды тұлғаның бірінші басшысы 1.2.398.3.3.4.1.2.2 – Қол қою құқығы бар тұлға 1.2.398.3.3.4.1.2.3 - қаржы құжаттарына қол қою құқығы бар тұлға 1.2.398.3.3.4.1.2.4 – заңды тұлға жұмыскерлерінен тіркеу куәліктерін беруге келіп түскен өтінімдерді растау құқығы берілген кадр бөлімінің жұмыскері 1.2.398.3.3.4.1.2.5 – Ұйым жұмыскері
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі = 1.2.398.3.3.2.1 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш =CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps [1,2] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш =Хабарлама мәтіні Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://pki.gov.kz/cert/pki_gost.cer [2] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымаша атауы: URL= URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімдерін тарату нүктелері	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін тарату нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/gost.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_gost.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.6. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы пайдаланушы (заңды тұлға) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін))

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			

Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Он, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E =1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER =2.5.4.5 SN=2.5.4.5 G=2.5.4.42 CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = Электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс) SN = Tегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Tегі Аты (міндетті өріс) OU = BIN012345678910 (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Кілттерді шифрлау
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Клиенттің түпнұсқалығын тексеру - (1.3.6.1.5.5.7.3.2) Занды тұлға (1.2.398.3.3.4.1.2) Кілттің белгісіз пайдалану (OID), мұндағы OID ретінде көптеген қолжетімді сәйкестендіргіштер анықталды. Қолжетімді сәйкестендіргіштер: 1.2.398.3.3.4.1.2.1 – Қол қою құқығы бар заңды тұлғаның бірінші басшысы 1.2.398.3.3.4.1.2.2 – Қол қою құқығы бар тұлға 1.2.398.3.3.4.1.2.3 - қаржы құжаттарына қол қою құқығы бар тұлға 1.2.398.3.3.4.1.2.4 – заңды тұлға жұмыскерлерінен тіркеу куәліктерін беруге келіп түскен өтінімдерді растау құқығы берілген кадр бөлімінің жұмыскері 1.2.398.3.3.4.1.2.5 – Ұйым жұмыскері
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі =1.2.398.3.3.2.2

			[1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps [1,2] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = Хабарлама мәтіні Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2] Сертификаттау орталығының мәліметтеріне қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1] Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
Digital Signature	CO цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.7. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы пайдаланушы (Қазынашылық-Клиент АЖ) тіркеу куәлігінің құрылымы (қол қою үшін)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды

Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E =1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER =2.5.4.5 SN=2.5.4.5 G=2.5.4.42 CN =2.5.4.3 BUSINESSCATEGORY = 2.5.4.15 DC=0.9.2342.19200300.100. 1.25 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс) SN = Тегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Тегі Аты (міндетті өріс) BUSINESSCATEGORY = KS01234 (міндетті өріс) DC = ROLE01 (міндетті өріс) OU = BIN012345678910 (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
PublicKey	Ашық кілттің мәні (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.3.1.1.0 параметрлерімен 1.2.398.3.10.1.1.1.1	MEMCT 34.310-2004
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, жұмыс істемей қалуы болмаушылығы
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Кілтті белгісіз пайдалану (OID), мұндағы OID ретінде көптеген қол жетімді сәйкестендіргіштер анықталды. Қолжетімді сәйкестендіргіштер: Занды тұлға -1.2.398.3.3.4.1.2; K2 ақпараттық жүйесі-1.2.398.5.19.1.2.2.1
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1] Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі =1.2.398.5.19.1.2.2.1.2 [1,1] Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушы сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1] Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL = http://pki.gov.kz/cert/pki_gost.cer [2] Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL= http://ocsp.pki.gov.kz

Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1] Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/gost.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_gost.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.8. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы пайдаланушы (Қазынашылық-Клиент АЖ) тіркеу куәлігінің құрылымы (аутентификация үшін)

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ ҚУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	E =1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER =2.5.4.5 SN=2.5.4.5 G=2.5.4.42 CN=2.5.4.3 BUSINESSCATEGO RY= 2.5.4.15 DC=0.9.2342.1920030 0.100.1.25 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = PIN012345678910 (міндетті өріс) SN = Тегі (міндетті емес өріс) G = Әкесінің аты (міндетті емес өріс) CN = Тегі Аты (міндетті өріс) BUSINESSCATEGORY= KS01234 (міндетті өріс) DC = ROLE01 (міндетті өріс) OU = BIN012345678910 (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні

Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Кілттерді шифрлау
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Клиенттің түпнұсқалығын тексеру (1.3.6.1.5.5.7.3.2) Кілтті белгісіз пайдалану (OID), мұндағы OID ретінде көптеген қол жетімді сәйкестендіргіштер анықталды. Қолжетімді сәйкестендіргіштер: Заңды тұлға -1.2.398.3.3.4.1.2; K2 ақпараттық жүйесі-1.2.398.5.19.1.2.2.1
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	[1]Тіркеу куәлігінің саясаты: Саясаттың сәйкестендірушісі=1.2.398.5.19.1.2.2.1.3 [1,1]Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушыны сәйкестендіргіш = CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Authority Info Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/crl/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/crl/d_rsa.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.9. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы жеке тұлға SSL тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс)

		O=2.5.4.10 CN =2.5.4.3	O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігін иеленушінің деректері	E=1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER = 2.5.4.5 CN =2.5.4.3 C=2.5.4.6	E = электрондық почта мекенжайы (жол міндетті емес) SERIALNUMBER = ІІN012345678910 (міндетті жол) CN = Домендік атауы (міндетті жол) C = KZ (міндетті жол)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Сервердің түпнұсқалығын тексеру (1.3.6.1.5.5.7.3.1) Жеке тұлға- 1.2.398.3.3.4.1.1
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Кілттерді шифрлау
Subject Alternative Name	Субъектінің қосымша атауы		DNS-атауы=Домендік атауы-1 DNS-атауы = Домендік атауы-2 DNS- атауы = N (міндетті өріс)
Authority Info Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL = http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай- күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	1)Политика сертификата: Саясаттың сәйкестендірушісі= 1.2.398.3.3.2.5 [1,1]Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушыны сәйкестендіргіш=CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl

Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
Digital Signature	СО цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.1.1	Мәні

7.1.10.Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы заңды тұлға SSL тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	E =1.2.840.113549.1.9.1 SERIALNUMBER =2.5.4.5 SN=2.5.4.4 CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	E = Электрондық почта мекенжайы (міндетті емес өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс) CN = Домендік атауы (міндетті өріс) OU = BIN012345678910 (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Сервердің түпнұсқалығын тексеру (1.3.6.1.5.5.7.3.1) Заңды тұлға- 1.2.398.3.3.4.1.2
Key Usage	Кілтті пайдалану	2.5.29.15, critical	Цифрлық қолтаңба, Кілттерді шифрлау
Subject Alternative Name	Қосымша атауы субъекта		DNS-атауы=Домендік атауы-1 DNS-атауы= Домендік атауы-2 DNS-атауы= N (міндетті өріс)
Authority Info Access	Сертификаттау орталықтары туралы	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік

	ақпаратқа қолжетімділік		Қол жеткізу әдісі= Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL = http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL= http://ocsp.pki.gov.kz
Certificate Policy	Тіркеу куәлігінің саясаты	2.5.29.32	1] Политика сертификата: Саясаттың сәйкестендірушісі= 1.2.398.3.3.2.5 [1,1]Саясатты мамандырушының мәліметтері: Саясатты мамандырушыны сәйкестендіргіш=CPS Мамандырушы: http://pki.gov.kz/cps
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL= http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL= http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL= http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
Digital Signature	СО цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.1.1	Значение

7.1.11. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы кері қайтарылған RSA тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
КТКТ X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V2
Issuer	КТКТ шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
This Update	КТКТ шығару уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Next Update	КТКТ келесі жаңаруы	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.1.1	sha256WithRSAEncryption
КТКТ X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Number CRL	КТКТ рет саны	2.5.29.20	Дәйекті түрде өсетін нөмір
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні

Digital Signature	СО цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.12. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы кері қайтарылған GOST тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
КТКТ X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V2
Issuer	КТКТ шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ ҚУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
This Update	КТКТ шығару уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Next Update	КТКТ келесі жаңаруы	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
КТКТ X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Number CRL	КТКТ рет саны	2.5.29.20	Дәйекті түрде өсетін нөмір
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.13. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы кері қайтарылған RSA (Delta CRL) тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
КТКТ X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V2
Issuer	КТКТ шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ ҚУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
This Update	КТКТ шығару уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Next Update	КТКТ келесі жаңаруы	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
КТКТ X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Number CRL	КТКТ рет саны	2.5.29.20	Дәйекті түрде өсетін нөмір
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні

Freshest CRL	Таратылатын ҚТКТ сәйкестендіргіші	2.5.29.46, critical	–
Digital Signature	СО цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.14. Саясаттың маңызды кеңею семантикасын өңдеу
Қолданылмайды.

7.1.15. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы кері қайтарылған GOST (Delta CRL) тіркеу куәліктерінің тізімі туралы ақпарат

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
КТКТ X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V2
Issuer	КТКТ шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ ҚУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
This Update	КТКТ шығару уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC бастап жарамды
Next Update	КТКТ келесі жаңаруы	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ UTC дейін жарамды
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
КТКТ X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Number CRL	КТКТ рет саны	2.5.29.20	Дәйекті түрде өсетін нөмір
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Freshest CRL	Таратылатын ҚТКТ сәйкестендіргіші	2.5.29.46, critical	–
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.16. Қазақстан Республикасы ұлттық қуәландырушы орталығы OCSP RSA тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6 SERIALNUMBER = 2.5.4.5	CN = Сервистің атауы (міндетті өріс) OU = Бөлімше (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс) SERIALNUMBER = PIN012345678910 (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтінің сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Online Certificate Status Protocol (1.3.6.1.5.5.7.3.9)
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
OCSP No Revocation Checking	OCSP кері қайтарып алушылығын тексеру	1.3.6.1.5.5.7.48.1.5	Бос мән
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.17.Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы OCSP GOST тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			

Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	CN = Сервистің атауы (міндетті өріс) OU = Бөлімше (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.3.1.1.0 параметрлерімен 1.2.398.3.10.1.1.1.1	MEMCT 34.310-2004
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37	Online Certificate Status Protocol (1.3.6.1.5.5.7.3.9)
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/gost.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_gost.crl
OCSP No Revocation Checking	OCSP кері қайтарып алушылығын тексеру	1.3.6.1.5.5.7.48.1.5	Бос мән
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.18. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы TSP RSA тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6 SERIALNUMBER = 2.5.4.5	CN = Сервистің атауы (міндетті өріс) OU = Бөлімше (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс) SERIALNUMBER = IIN012345678910 (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (2048 бит)	1.2.840.113549.1.1.1	Мәні
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37, critical	Установка отметки времени (1.3.6.1.5.5.7.3.8)
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі = Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL=http://pki.gov.kz/cert/pki_rsa.cer [2]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай-күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/rsa.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы:

			Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_rsa.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_rsa.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (4096 бит)	1.2.840.113549.1.1.11	sha256WithRSAEncryption

7.1.19. Қазақстан Республикасы ұлттық куәландырушы орталығы TSP GOST тіркеу куәлігінің құрылымы

Өріс	Сипаттамасы	OID, маңыздылығы	Мазмұны
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы негізгі өрістері			
Version	X.509 стандартының нұсқасы	–	V3
Serial Number	Тіркеу куәлігінің сериялық нөмірі	–	Оң, бүтін сан (20 байттан артық емес)
Signature Algorithm	Қолтаңба алгоритмі	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004
Issuer	Тіркеу куәлігі шығарушының деректері	C=2.5.4.6 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 O=2.5.4.10 CN=2.5.4.3	C = KZ (міндетті өріс) L = АСТАНА (міндетті өріс) S = АСТАНА (міндетті өріс) O = РМК «МЕМЛЕКЕТТІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ» (міндетті өріс) CN = ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (GOST) (міндетті өріс)
Validity from	Қолдану мерзімінің басталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT бастап жарамды
Validity to	Қолдану мерзімінің аяқталу уақыты	UTC TIME	YYMMDDHHMMSSZ GMT дейін жарамды
Subject	Тіркеу куәлігі иесінің деректері	CN=2.5.4.3 OU=2.5.4.11 O=2.5.4.10 L=2.5.4.7 S=2.5.4.8 C=2.5.4.6	CN = Сервистің атауы (міндетті өріс) OU = Бөлімше (міндетті өріс) O = Ұйымның атауы (міндетті өріс) L = Қала (міндетті өріс) S = Облыс (міндетті өріс) C = KZ (міндетті өріс)
Public Key	Ашық кілттің мәні (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.1.1 1.2.398.3.10.1.3.1.1.0 параметрлерімен 1.2.398.3.10.1.1.1.1	MEMCT 34.310-2004
Тіркеу куәлігінің X.509 форматындағы қосымша өрістері			
Subject Key Identifier	Субъекті кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.14	Субъекті кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Authority Key Identifier	Сертификаттау орталығының кілтін сәйкестендіруші	2.5.29.35	Сертификаттау орталығы кілтін сәйкестендірушінің он алты санмен белгіленген форматтағы мәні
Extended Key Usage	Кілтті кең пайдалану	2.5.29.37, critical	Установка отметки времени (1.3.6.1.5.5.7.3.8)
Certificate Authority Information Access	Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік	1.3.6.1.5.5.7.1.1	[1]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Сертификаттау орталығының жеткізгіші (1.3.6.1.5.5.7.48.2) Қосымша атауы: URL = http://pki.gov.kz/cert/pki_gost.cer [2]Сертификаттау орталықтары туралы ақпаратқа қолжетімділік Қол жеткізу әдісі= Тіркеу куәлігінің жай-

			күйін желі арқылы анықтау хаттамасы (1.3.6.1.5.5.7.48.1) Қосымша атауы: URL=http://ocsp.pki.gov.kz
Crl Distribution Points	Кері қайтару тізімін тарату нүктесі	2.5.29.31	[1]Кері қайтару тізімін бөлу нүктесі (CRL) Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/gost.crl
Freshest Crl Distribution Points	Ең жаңа CRL	2.5.29.46	[1]Ең жаңа CRL Тарату нүктесінің атауы: Толық атауы: URL=http://crl.pki.gov.kz/d_gost.crl URL=http://crl1.pki.gov.kz/d_gost.crl
Digital Signature	Сертификаттау орталығының цифрлық қолтаңбасы (512 бит)	1.2.398.3.10.1.1.1.2	MEMCT 34.310-2004

7.1.20. Саясат мамандандырушыларының синтаксисі мен семантикасы
Қолдану мүмкін емес.

7.2. OCSP ПРОФИЛЫ

ҚР ҰКО тіркеу куәліктің мәртебесін тексеруге пайдаланатын OCSP қызметінің нұсқасы RFC 6960 ұсынымдарына сәйкес келеді.

OCSP сервисімен өңделетін кеңеюлері, сондай-ақ олардың маңыздылығы RFC 6960 ұсынымдарына сәйкес келеді.

7.2.1. Нұсқа нөмірі

Тіркеу куәлігінің мәртебесін тексеру үшін ҚР ҰКО OCSP 1 нұсқасын пайдаланады.

7.2.2. OCSP кеңеюлері

OCSP сервисімен өңделетін кеңеюлері, сондай-ақ олардың маңыздылығы RFC 6960 ұсынымдарына сәйкес келеді.

8. СӘЙКЕСТІК АУДИТІ

ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасы WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне тексеріледі. Аудит WebTrust стандартының лицензияланған тәуелсіз аудиторлық компаниялармен жүзеге асырылады.

8.1. ТЕКСЕРУЛДЕРДІ ӨТКІЗУ МЕРЗІМДІЛІГІ МЕН НЕГІЗДЕРІ

ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасын WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне аудит (сыртқы аудит) жылына бір реттен сирек емес өткізіледі.

WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкес МТҚ РМК осы Қағидалардың 8.2-тармағында баяндалған талаптарына сәйкес келетін тәуелсіз аудиторлық ұйымдардан сыртқы аудит қызметтерін сатып алуды жоспарлауда.

Иесі WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне сертификатталған аудитті өткізу бойынша қызметтерді сатып алу бойынша қызметтердің мемлекеттік сатып алуды жүзеге асырады.

8.2. АУДИТОРЛАР МЕН ОЛАРДЫҢ БІЛІКТІЛІГІ

ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасын WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне аудит сертификатталған аудитті өткізуге WebTrust халықаралық стандартының иесінен лицензиясы бар тәуелсіз аудиторлық ұйымдармен WebTrust халықаралық стандартына сәйкестігіне жүзеге асырылады. WebTrust стандартының иесінен лицензия аудиторлық ұйымның біліктілігін тексергеннен кейін беріледі.

8.3. ҚР ҰКО МЕН АУДИТОРЛЫҚ ҰЙЫМДАР АРАСЫНДАҒЫ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАР

ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасын WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне аудитті жүзеге асыратын аудиторлық ұйымдар МТҚ РМК және Иесінен тәуелсіз болып табылады.

8.4. АУДИТТІҢ ТАПСЫРМАЛАРЫ

ҰКО ішкі бақылау ортасының аудиті куәландырушы орталықтарына арналған WebTrust халықаралық стандартына сәйкес өткізіледі. Тексерлер көлеміне WebTrust халықаралық стандартының мына бөлімдері кіреді:

- 1) ҚР ҰКО бизнес-тәжірибелерін ашу:
  - ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қолдану саясатын басқару;
  - ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін қолдану бойынша нұсқаулықты басқару.
- 2) ҚР ҰКО ортасының бақылаулары:
  - акпараттық қауіпсіздікті басқару;
  - активтердің санаттар бойынша жіктеу және оларды басқару;
  - персоналдың қауіпсіздігі;
  - физикалық қауіпсіздікті басқару;
  - ҚР ҰКО қызметін басқару;
  - қолжетімділікті басқару;
  - жүйелердің әзірлеуін және қолдауын басқару;
  - бизнестің үздіксіздігін басқару;
  - талаптарға сәйкестігінің мониторингі мен басқару;
  - хаттамаларды жүргізу.
- 3) ҚР ҰКО кілттері өмірлік циклінің бақылаулары:
  - ҚР ҰКО кілттерін шығару;
  - ҚР ҰКО кілттерін сақтау, резервті көшіру және қайта қалпына келтіру;
  - ҚР ҰКО жария кілттерін тарату;
  - ҚР ҰКО кілттерін пайдалану;
  - ҚР ҰКО кілттерін мұрағаттау және жою;
  - ҚР ҰКО кілттерін жария етудің бақылаулары;
  - ҚР ҰКО АКҚҚ өмірлік циклін басқару.
- 4) ҚР ҰКО жазылушылары кілттері өмірлік циклінің бақылаулары:
  - ҚР ҰКО жазылушылары кілттерін шығару бойынша ҚР ҰКО қызметтері;

- ҚР ҰКО жазылушыларының кілттерін басқару бойынша талаптар.

5) ҚР ҰКО тіркеу куәліктерінің өмірлік циклін басқару бақылаулары:

- жазылушыларды тіркеу;
- ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беру;
- ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін кері қайтарып алу;
- ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін тексеру.

8.5. АҚАУЛЫҚТАР МЕН БҰЗУШЫЛЫҚТАРДЫ АЙҚЫНДАҒАН КЕЗДЕ ҚОЛДАНЫЛАТЫН ШАРАЛАР

ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасын WebTrust халықаралық стандарттың талаптарына сәйкестігіне тексерудерінің нәтижелері бойынша лицензияланған тәуелсіз аудиторлық ұйымдар Иесіне айқындаған ақаулықтар немесе бұзушылықтар тізбесін, сондай-ақ тәуекелдердің ақаулықтары мен бұзушылықтарымен байланысты сипаттаманы және оларды жою бойынша ұсынымдарды қамтитын қорытынды есепті ұсынады. Аудит бойынша қорытынды есеп негізінде МТҚ РМК жауапты жұмыскерлері орындау мерзімдерінің, жауапты тұлғалардың және жоспарды орындау нәтижелерінің көрсетілуімен ақаулықтар мен бұзушылықтарды жою жоспарын құрайды. Жоспарды Иесінің жауапты тұлғалары бекітеді. Ақаулықтар мен бұзушылықтарды жою жоспарын орындауды бақылау Иесі жүзеге асырады.

ҚР ҰКО Иесіне айқындалған ақаулықтарды жою барысы туралы ақпаратты ақаулықтар мен бұзушылықтарды жою жоспарына сәйкес ұсынады. ҚР ҰКО тәуелсіз лицензияланған аудиторларға ҚР ҰКО ішкі бақылау ортасын келесі жыл сайынғы тексеру кезіндегі бұрын айқындалған ақаулықтарды жою туралы ақпаратты ұсынады.

8.6. НӘТИЖЕЛЕР ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМА

Аудиттің нәтижелері туралы хабарлама 8.5-бөлімінде сипатталды.

9. ҚҰҚЫҚТЫҚ ЖӘНЕ БИЗНЕС-СҰРАҚТАР

9.1. ҚЫЗМЕТТЕРДІ ТӨЛЕУ

МТҚ РМК және Мемлекеттік корпорация мемлекеттік қызметті ұсынғаны үшін төлем алынбайды.

9.1.1. Тіркеу куәлігін беру немесе жаңарту үшін төлем

Тіркеу куәліктерін беру тегін жүзеге асырылады.

9.1.2. Тіркеу куәлігіне қолжетімділік үшін төлем

ҚР ҰКО тіркеу куәлігіне қолжетімділік үшін төлем алмайды.

9.1.3. Тіркеу куәлігінің мәртебесі ақпаратына қолжетімділік үшін төлем

КТКТ туралы ақпаратқа қолжетімділік тегін жүзеге асырылады.

9.1.4. Басқа қызметтерге төлем

Қолдану мүмкін емес.

9.1.5. Шығындарды төлеу саясаты

Қолдану мүмкін емес.

9.2. ҚАРЖЫ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

9.2.1. Сақтандыру

Көзделмеген.

9.2.2. Өзге қаржы жауапкершілігі

Көзделмеген.

9.2.3. Түпкі объектілерге арналған сақтандыру және кепілдендіру әрекет ету саласы

Қолдану мүмкін емес.

9.3. ҚР ҰКО АҚПАРАТЫНЫҢ ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫ

9.3.1. ҚР ҰКО құпия ақпараты

ҚР ҰКО қызметінің процесінде құпия ақпаратты өңдейді, алады, пайдаланады және сақтайды, бұл ретте ҚР ҰКО оны қорғау бойынша Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес барлық қажетті шараларды қолданады. ҚР ҰКО-ның құпия ретінде қарастырылмайтын ақпараты.

9.3.2. Құпия ақпараттың шектерінен тыс ақпарат

ҚР ҰКО қатысушылары тіркеу куәліктері, оларды кері қайтарып алу туралы ақпарат немесе тіркеу куәлігінің мәртебесі туралы өзге ақпарат, тіркеу куәліктері тізілімінің жария бөлігі және ол камтитын ақпарат құпия ақпарат ретінде қарастырылмайтынын таниды.

9.3.3. ҚР ҰКО құпия ақпаратын қорғау бойынша жауапкершілік

ҚР ҰКО өңделетін, алатын, пайдаланатын және сақтайтын құпия ақпаратты қорғау бойынша Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес жауапты болады.

9.4. ҚР ҰКО ЖАЗЫЛУШЫЛАР ЖЕКЕ ДЕРЕКТЕРІНІҢ ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫ

9.4.1. ҚР ҰКО жазылушылар жеке деректерінің ҚР ҰКО құпиялылығын қамтамасыз ету

ҚР ҰКО жазылушылары жеке деректерінің қорғанысын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес қамтамасыз етеді.

ҚР ҰКО қызметін тоқтатқан жағдайда ол туралы ҚР ҰКО АКИ барлық қатысушыларын және уәкілетті органды өзінің қызметін тоқтатқаннан отыз күн бұрын хабарландыруға міндетті.

ҚР ҰКО қызметін тоқтатқан кезде ол берген тіркеу куәліктері мен электрондық цифрлық қолтаңбаның тиісті кілттері, ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктері туралы мәліметтер тіркеу куәліктің ҚР ҰКО жазылушыларымен келісім бойынша басқа куәландырушы орталықтарына беріледі.

Мерзімі өткен соң басқа куәландырушы орталықтарына берілмеген ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктері мен ЭЦҚ тиісті кілттері өз әрекетін жояды және Қазақстан Республикасының заңнамасына

сәйкес сақтауға жатады.

9.4.2. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректері ретінде қарастырылатын ақпарат

ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу ҚР ҰКО куәліктерінде көрсетілген ҚР ҰКО жазылушысы туралы ақпаратты ҚР ҰКО жеке деректері ретінде қарастырады.

9.4.3. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректері ретінде қарастырылмайтын ақпарат

ҚР ҰКО жазылушыларының тіркеу куәліктері қамтитын ақпаратты, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес міндетті жариялауға жататын өзге де ақпаратты жеке деректері ретінде қарастырмайды.

9.4.4. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін қорғау үшін жауапкершілік

ҚР ҰКО жазылушыларының өңделетін, алатын, пайдаланатын және сақталынатын жеке деректерді қорғау бойынша Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес жауапты болады.

9.4.5. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін пайдалануға келісім

ҚР ҰКО тіркеу куәлігін беруге өтінішті берген кезде көрсетілетін қызметті алушы пайдаланушылық келісімге сәйкес жеке деректерді жинауға, өңдеуге, пайдалануға және сақтауға өзінің келісімін растайды.

9.4.6. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін құқық қорғау және сот органдарына ашу

ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректері туралы құпия ақпаратты құқық қорғау және сот органдарын Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес ұсынады.

9.4.7. ҚР ҰКО жазылушыларының жеке деректерін ашыға басқа негіздер

Қолдану мүмкін емес.

9.5. ЗИЯТКЕРЛІК МЕНШІККЕ ҚҰҚЫҚТАР

ҚР ҰКО ол беретін тіркеу куәліктерге және олардың мәртебесі туралы ақпаратқа зияткерлік меншікке құқықтарды өзіне қалдырады. Бұл ретте ҚР ҰКО жасалған пайдаланушылық келісімдердің шарттарына сәйкес тіркеу куәліктерді көшіру және пайдалану толықтығының талаптарын сақтаған кезде, ерекше ақысыз негізде тіркеу куәліктерді көшіруге және таратуға тыйым салмайды. Сондай-ақ, ҚР ҰКО сенім білдіруші тарапының функцияларын орындау үшін тіркеу куәліктерінің мәртебесі туралы ақпаратты пайдалануға тыйым салмайды.

ҚР ҰКО қызмет көрсететін АЖ қатысушылары осы Қағидаларға және КО қызметін реттейтін ҚР ҰКО басқа да құжаттамаға зияткерлік меншікке құқығын мойындайды.

Тіркеу куәліктерін беруге көрсетілетін қызметті алушылар тіркеу куәліктерін беруге өтініштерде және шығарылған тіркеу куәліктеріндегі ерекше (DN-) атауларды барлық сауда және соған ұқсас маркалар мен атауларға өзінің барлық құқытарын сақтайды.

ҚР ҰКО шығарған тіркеу куәліктеріне сәйкес келетін кілтті жұптар осы кілтті жұптар сақталатын және олар қорғалатын физикалық тасығыштардан тәуелсіз ҚР ҰКО АКИ тиісті қатысушыларының меншігін (оның ішінде зияткерлік) құрайды. Атап айтқанда, ҚР ҰКО ашық кілттері, тіркеу куәліктері мен жабық кілттер құпиясының бөліктері ҚР ҰКО меншігін (оның ішінде зияткерлік) болып табылады.

9.6. МІНДЕТТЕР

9.6.1. ҚР ҰКО міндеттері

ҚР ҰКО мыналар үшін міндетті:

1) электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілттерін заңсыз қол жеткізуден қорғау үшін шараларды қолданумен электрондық құжат айналымы жүйесі қатысушыларының жүгінуі бойынша электрондық цифрлық қолтаңбалардың кілттерін құру;

2) тіркеу куәліктерін беру, тіркеу, кері қайтарып алу, сақтау, белгіленген тәртіпте берілген тіркеу куәліктерінің тізілімін жүргізу;

2-1) тіркеу куәлігінің әр түрі үшін тіркеу куәлігін қолдану қағидаларын бекіту;

3) қолданыстағы және кері қайтарып алған тіркеу куәліктерінің есебін жүзеге асыру;

4) Қазақстан Республикасының заңнамасы белгіленген тәртіпте куәландырушы орталық тіркеген электрондық цифрлық қолтаңба ашық кілтінің тиесілілігі мен жарамдылығын растау;

ҚР ҰКО сақталуда орналасқан электрондық цифрлық қолтаңба ашық кілттерінің жоғалуын, модификация мен қолдан жасалуын алдын алу үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндетті.

Жоғарыдағы тармақпен көзделген мәндетті орындамағаны үшін ҚР ҰКО Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамаға сәйкес жауапты болады.

9.6.2. ТО міндеттері

Жоғарыдағы 1.4.2-тармаққа сәйкес.

9.6.3. Абоненттің міндеттері

Тіркеу куәлігінің иесі тіркеу куәлігінде көрсетілген ашық кілтке сәйкес келетін электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілтіне қол жеткізу режимінің бұзылуын болжаған жағдайларда куәландырушы орталықтан тіркеу куәлігін кері қайтарып алуды талап етуге құқылы.

Тіркеу куәлігінің иесі:

- 1) куәландырушы орталыққа дәйекті ақпаратты беруге;
- 2) тіркеу куәлігінде көрсетілген ашық кілтке сәйкес келетін жабық кілтті пайдалану;
- 3) оған тиесілі электрондық цифрлық қолтаңбаның жабық кілтін заңсыз қол жеткізу мен пайдаланудан қорғау үшін шараларды қолдануға, сондай-ақ ашық кілттерді Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте сақтауға міндетті.

9.6.4. Сенім білдіруші тараптардың міндеттері

Қолдану мүмкін емес.

9.6.5. Басқа қатысушылардың міндеттері

Қолдану мүмкін емес.

9.7. КЕПІЛДІКТЕРДІ КЕРІ ҚАЙТАРУ

Қолдану мүмкін емес.

9.8. ЖАУАПКЕРШІЛІКТІҢ ШЕКТЕУЛЕРІ

Қолдану мүмкін емес.

9.9. КЕПІЛДІКТЕР

9.9.1. ҚР ҰКО кепілдіктері

ҚР ҰКО объективті себептер, жалған іске қосылу мен өндірістік қажеттіліктерден басқа мемлекеттік қызметті көрсетуге кепілдік береді..

9.9.2. Мемлекеттік корпорация кепілдіктері

Мемлекеттік корпорация:

- ҚР ҰКО тіркеу куәліктерін беруге өтініштерде ТО операторлары енгізген және оларға белгілі фактілерді қасақана бұрмалаулардың болмауы;
- тіркеу куәліктерін беруге өтініштерде беруге өтініштерді қарастырған кезде немқұрайлылыққа байланысты ТО операторлары жіберген кездейсоқ қателердің болмауы;
- тіркеу куәліктерін беруге көрсетілетін қызметті алушыларды ҚР ҰКО тіркеу куәлігін алу әкеп соғатын талаптар, міндеттер мен жауапкершілік туралы уақытылы хабарландыруға кепіл береді.
-

9.9.3. ҚР ҰКО жазылушыларының кепілдіктері мен міндеттемелері

ҚР ҰКО жазылушы ҚР ҰКО тіркеу куәлігін осы Қағидалар мен Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес пайдалануға кепілдік береді.

9.9.4. Сенім білдіруші тараптардың кепілдіктері

Сенім білдіруші тараптар, олар:

- тіркеу куәлігінің ақпаратына сүйенгісі келетін деңгейге қатысты негізделген шешімдерді қабылдау үшін ақпараттың жеткілікті көлеміне иелігіне;
- шешімдерді қабылдау үшін ерекше жауапты болуына, осы ақпаратқа сүйену немесе сүйенбеуге;
- осы Қағидалардың талаптарында сенім білдіруші тараптың міндеттемелерін бұзудың құқықтық салдарын қабылдауға кепіл береді.

9.10. ӘРЕКЕТ ЕТУ МЕРЗІМІ МЕН ӘРЕКЕТ ЕТУДІ ТОҚТАТУ ТӘРТІБІ

9.10.1. Күшіне енуі

Осы Қағидалар қол қойған және оны ҚР ҰКО интернет ресурсында жариялаған сәтінен бастап күшіне бірден енеді.

9.10.2. Әрекет етуді тоқтату

Осы Қағидалар ҚР ҰКО жұмыс істеген бойы жаңа нұсқамен ауыстырғанға дейін күшінде болады. Жаңа нұсқамен ауыстыру осы Қағидалардың 1.6-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

9.10.3. Әрекет етуді тоқтатудың құқықтық салдары

Осы Қағидалардың әрекет ету тоқтатылған сәттен бастап, ҚР ҰКО АКИ қатысушылары әр тіркеу куәлігінің жарамдылық мерзімі өткен сәтіне дейін барлық тіркеу куәліктері бойынша Қағидалардың соңғы нұсқасы талаптарына байланысты болып қалады.

9.11. ЖЕКЕ ХАБАРЛАМАЛАР МЕН ҚАТЫСУШЫЛАРМЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ

ҚР ҰКО АКИ қатысушыларын ресми хабарландырудың барлық қолжетімді әдістерді ҚР ҰКО пайдаланады.

9.12. ТҮЗЕТУЛЕР

9.12.1. Түзетулерді енгізу

Қағидаларға өзгерістер мен толықтырулар ашық кілттер инфрақұрылымының қызметімен дайындалады және қағидалардың өзекті мәтінін немесе оның өзекті мәтініне өзгерістер мен толықтырулар туралы хабарламаны қамтитын жеке құжат түрінде ресімделеді.

Қағидалардың өзекті редакциясының немесе оларға өзгерістер мен толықтырулар туралы хабарламаның жариялануы rki.gov.kz мекенжайы бойынша ҚР ҰКО ресми интернет-ресурсында жүзеге асырылады.

9.12.2. Хабарландыру механизмі мен мерзімі

ҚР ҰКО алдын ала хабарлауынсыз қателерді, мекенжайлардың өзгеруі, сілтемелер мен байланыс ақпаратын түзетуді қоса, бірақ сонымен шектелмей осы Қағидаларға елеусіз өзгерістер мен толықтыруларды енгізу құқығын өзіне қалдырады. Аталған өзгерістер мен толықтырулар елеулі болып табылатыны немесе табылмайтыны туралы шешімдер ҚР ҰКО ерекше қарауы бойынша қабылданады.

9.12.3. Объектілік сәйкестендіргіштер өзгертілуі тиіс негіздер

Егер осы Қағидаларға өзгерістер мен толықтыруларды енгізумен байланысты ҚР ҰКО тиісті Тіркеу куәліктерін қолдану саясатында объектілік сәйкестендіргіштерді өзгерту қажеттілігін анықтаса, тіркеу куәлігінің әр түріне арналған жаңа объектілік сәйкестендіргіштер осы Қағидаларға өзгерістер мен толықтыруларды енгізумен біруақытта әрекетке келтіруге тиісті осы Қағидалардың өзекті мәтінінде көрсетілуі тиіс.

9.13. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

ҚР ҰКО жазылушылары алдындағы міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісті орындамағаны үшін МТҚ РМК қаржы жауапкершілігі 50 (елу) айлық есептік көрсеткіштерден артық бола алмайды (2 121 тг.). Бұл ретте МТҚ РМК тікелей емес, ерекше, кездейсоқ, туындайтын шығын немесе жоғалған пайда үшін жауапты болмайды.

9.14. ҚОЛДАНЫСТАҒЫ ЗАҢНАМА

Аталған Қағидалардың заңды күші, түсіндіру Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

9.15. ҚОЛДАНЫСТАҒЫ ЗАҢНАМАҢА СӘЙКЕСТІГІ

Аталған Қағидалардың заңды күші, түсіндіру Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асыралады.

9.16. ӨЗГЕ ҚАУЛЫЛАР

9.16.1. Келісімнің толықтығы

Айталмаған.

9.16.2. Құқықтарды беру

Көзделмеген.

9.16.3. Бөлінетіндігі

Егер осы Қағидалар ережелерінің бөлігі сотпен немесе уәкілетті мемлекеттік органмен орындалмайтын болып танылған жағдайда, оның қалған бөлігі күшін сақтайды.

9.16.4. Құқықтық қолданылуы (адвокаттық өтем төлеу және құқықтардан бас тарту)

Айталмаған.

9.16.5. Форс-мажор

Айталмаған.

9.17. БАСҚА ЕРЕЖЕЛЕР

Көзделмейді.